



OMBUDSPERSON INSTITUCIJA na KOSOVU

DRUGI GODIŠNJI IZVEŠTAJ

2001 – 2002

upućeno

Gdinu. Michael Steineru

**Specijalnom predstavniku Generalnog sekretara
Ujedinjenih Nacija**

10. juli 2002.

Telefon: ++381 38 501 401

Telefax: ++381 38 545 302

e-mail: ombudspersonkosovo@ombudspersonkosovo.org

web site: www.ombudspersonkosovo.org

Tabela sadržaja

PREDSTAVLJANJE	1
ODREĐENI ASPEKTI O SITUACIJI LJUDSKIH PRAVA NA KOSOVU.....	1
INFRASTRUKTURA I UPRAVLJANJE	1
NEDOSTATAK POŠTOVANJA VLADAVINE PRAVA	2
NERAZVIJENA EKONOMIJA I HRONIČNO NISKI STANDARDI ŽIVOTA.....	3
ČLANOVI ZAJEDNICA MANJINA UNUTAR I IZVAN KOSOVA	4
PITANJA IMOVINE	4
PREDSTOJEĆA PITANJA LJUDSKIH PRAVA.....	5
AKTIVNOSTI I DELOVANJA OMBUDSPERSON INSTITUCIJE	5
PRISTUP OMBUDSPERSON INSTITUCIJI.....	5
OPŠTI PREGLED SLUČAJEVA.....	6
ŠIRENJE AKTIVNOSTI	6
AKTIVNOSTI PRISTUPA I INFORMISANJA	7
FINANSIJSKA PODRŠKA I PODRŠKA U NATURI.....	8
PRIOLOG 1: STATISTIČKI PREGLED SLUČAJEVA	9
PRIOLOG 2: PREGLED ZAHTEVA ZA PRIVREMENE MERE.....	10
PRIOLOG 3: IZVODI IZVEŠTAJA	11
PRIOLOG 4: IZVODI ODABRANIH PISAMA U KOJIMA SE TRAŽI POMOĆ ILI USLUGA.....	31

PREDSTAVLJANJE

Ovaj godišnji izveštaj donet je u skladu da članom 17.1 Uredbe 2000/38 Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNMIK) o osnivanju Ombudsperson Institucije na Kosovu i pravila 22.1 Pravila postupka Ombudsperson Institucije.

Ovo je godišnji izveštaj koji pokriva period pune prve godine rada Institucije, od 1.jula 2001. Do 30.juna 2002. Sadrži dva glavna odeljka. Prvi obuhvata kratke analize određenih aspekata situacije ljudskih prava na Kosovu viđenih iz perspektive Ombudspersona. Drugi, obuhvata aktivnosti i delovanja Ombudsperson Institucije, ažurira informacije koje su se nalazile u prvom Godišnjem izveštaju, u vezi porekla, istorije i prirode Ombudsperson Institucije, uključujući sprovođenje postupaka.

ODREĐENI ASPEKTI O SITUACIJI LJUDSKIH PRAVA NA KOSOVU

Infrastruktura i upravljanje

Situacija ljudskih prava na Kosovu se razlikuje od situacije ljudskih prava u ostalim delovima posle ratne Jugoslavije, delom zbog jedinstvene uloge Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNMIK) koja zamenjuje državu u njenim prerogativima. Međutim, UNMIK nije kao država konstruisana shodno demokratskim principima, ne funkcioniše u skladu sa vladavinom prava i ne poštuje važne međunarodne norme ljudskih prava. Ljudi sa Kosova su iz tog razloga lišeni zaštite njihovih osnovnih prava i sloboda već tri godine po završetku konflikta, a od strane entiteta koji je postavljen da im to garantuje.

Po svom osnivanju kao surogat države na Kosovu, 1999, UNMIK nije dao nikakvo priznanje jednom od glavnih principa demokratije, odvajanju vlasti. Između ranijih postupaka Specijalnog predstavnika Generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija (SPGS), bilo je i objavljivanje UNMIK Uredbe po kojoj on ima totalna izvršna i zakonodavna ovlašćenja. Po istoj Uredbi, on ima administrativno ovlašćenje nad sudstvom. SPGS može i deluje izvan granica sudske kontrole u ograničavanju ili odbijanju osnovnih prava pojedinaca na Kosovu. Na primer, on je svoja ovlašćenja upotrebio da bi uklonio pojedince sa izbornih lista (vidi stav 18) i da poništi odluku međunarodnih sudija i međunarodnih tužilaca u vezi oslobađanja određenih pojedinaca iz pritvora (vidi strane 11-15). Efekti propusta SPGS da poštuje principe podele vlasti, nastavlja se tako da ima ekstremno negativno delovanje vladavine prava i ljudskih prava na teritoriji.

Od osnivanja misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu, UNMIK je ovekovečio i stvorio prepreke za potpunu zaštitu ljudskih prava, doneo je Uredbu sa kojom daje, sebi i međunarodnom vojnom prisustvu (KFOR-u), totalni imunitet od legalnih postupaka na Kosovu, uklanjajući sa sudova vlast u donošenju odluka u vezi važnih građanskih prava, i postavljajući je u administrativna tela pod direktnom kontrolom UNMIK-a, kao i nastavljanje sličnih načina postupka koji služe za to da se eliminišu ili ozbiljno ograniče prava pojedinaca na Kosovu. Zakon koji se primenjuje često je nejasan, sa UNMIK Uredbama i drugim podzakonskim pravnim aktima, objavljenim kao vrhovni zakon u zemlji, a koji preovladava nad bilo kojim

domaćim zakonima koji su na snazi. Koji god zakon sud na Kosovu može da primeni, od malog je značaja, ipak, će UNMIK odabrati da li će se dozvoliti izvršenje bilo koje presude. UNMIK je na primer odbio da izvrši jednu presudu, u slučaju koji je povezan sa zapošljavanjem, a koje je bilo izvršeno pod direktnom kontrolom i ovlašćenjem UNMIK-a (vidi strane 20 -21).

Nedostatak poštovanja vladavine prava

Stanovnici Kosova moraju da prevaziđu brojne prepreke da bi mogli ostvariti svoja ljudska prava ili osnovne slobode. Jedna od glavnih prepreka je nedostatak pravne zaštite koja preovladava u pokrajini, a koja potiče velikim delom zbog nepristupačnosti i nedostatka jasnoće zakona koji se primenjuje.

Rana UNMIK Uredba obezbedila je da će se sve UNMIK-ove Uredbe izadti na engleskom, albanskom i srpskom. Tri godine kasnije, važne UNMIK Uredbe ostaju samo na engleskom, premda se ulažu naponi da se ubrzaju prevodi na albanskom i srpskom. Kašnjenja u objavljivanju zakona za koje je UNMIK smatrao da budu na snazi, ostaje problem, čak i u slučaju da se publikacija na internetu može smatrati adekvatnom, gde veliki broj stanovništva nema pristup kompjuterskim službama. Kao što je gore napomenuto, kompleksna struktura primenjivog zakona izaziva konfuziju među stanovnicima i sudovima. Konfuzija se još više pogoršava uključivanjem odredbe u mnogim UNMIK Uredbama, koja izjavljuje da će nova Uredba zameniti 'bilo koji postojeći zakon sa kojim je ista nespojiva', i to često u Uredbama koje su pisane u posve opštim terminima. Administrativna uputstva su upotrebljena kao sredstvo popravljavanja propusta u UNMIK Uredbama, ostavljajući primenjivi zakon nejasnim čak i za one koji ih trebaju sprovoditi. Međunarodni standardi o nezakonitosti, na taj način nastavljaju da budu ignorisani, pošto 'vladajući zakon' ostaje nepristupačan i nepredvidiv i propušta da zaštiti pojedince od samovoljnih postupaka države.

Odredene kategorije žalbi u vezi ljudskih prava potpuno su uklonjene iz nadležnosti sudova i stavljeni pod kontrolu administrativnih vlasti koje deluju pod kontrolom UNMIK-a. Na njihove odluke se ne može žaliti nijednom pravosudnom telu. Međutim, u nekim okolnostima, UNMIK i KFOR su ipak simbolično priznali da pojedinci kojima je povređeno pravo prouzrokovano od strane UNMIK-a ili KFOR-a, treba da budu u mogućnosti da traže nadoknadu ili odštetu. Odgovor je bio da se osnuju razne vrste 'komisija' ili 'kancelarija za žalbe', a pod okriljem UNMIK-a i/ili KFOR-a, preko kojih bi pojedinci mogli teoretski da zahtevaju takve odštete ili nadoknadu. Međuti, nikakva informacija nije dostupna u javnosti u vezi postojanja, mehanizama ili postupaka ovih komisija ili kancelarija za žalbe. Do današnjeg dana, nije objavljena nijedna informacija u vezi broja utvrđenih zahteva, ili o dodeljenim nadoknadama ili odštetama sa njihove strane.

Pojedinci na Kosovu su bili pritvarani bez ikakve sudske odluke ili kontrole, i to od obe strane SPGS ili komandanta KFOR-a, to znači od obe strane koje imaju totalnu vlast u ovom pogledu. Preporuke Ombudspersona i ostalih, da se pravni režim koji upravlja pritvorima, vrati na sudsku vlast i kontrolu, a u skladu sa svim relevantnim međunarodnim standardima ljudskih prava, bili su ignorisani (vidi strane 11-15). U svakom slučaju, Uredba 2000/38, ne dozvoljava Ombudspersonu da izvršava bilo koje ovlašćenje obraćanja KFOR-u u vezi njihove paralelne nezakonite prakse u pogledu istog.

Kosovo ima jednu od najvećih koncentracija vojnog i policijskog personala na svetu, neke procene su da je jedan vojnik ili policajac na svakih četrdeset stanovnika Kosova. Rasprostranjeni međunarodni resursi bili su posvećeni regrutovanju i obučavanju lokalne policije, a veliki broj međunarodne policije, isto tako, ostaje na platnoj listi Ujedinjenih nacija. Međutim, ova ogromna međunarodna prisutnost nije uspjela da istraži ili da suzbije ozbiljni kriminal, od ubistva do aktivnosti organizovanog kriminala (vidi strane 22-24).

Umesto da rade na neadekvatnosti bezbednosnog sistema na Kosovu, UNMIK postavlja disproporcionalni teret na pojedine Kosovce za propuste UNMIK-a u tom pogledu. Na primer, UNMIK može zabraniti pojedincima da prodaju njihovu imovinu ukoliko kupac ne može dokazati da su novčana sredstva sa kojima se kupuje imovina, 'čista', ili ako UNMIK smatra da će prodaja imovine stvoriti bezbedonosni rizik u zajednici. Takva samovoljna ograničenja u vezi prodaje imovine primenjuju se samo na zajednice manjina, koji nemaju nadoknadu za UNMIK-ovo konstruktivno uzimanje njihove imovine. Na taj način UNMIK krši priznate principe međunarodnog zakona, putem primenjivanja diskriminatornog zakona koji je sam UNMIK objavio (vidi stav 12 i 28).

Mnogi ljudi na Kosovu ostaju u međuprostoru ugroženi neuspehom međunarodne zajednice da se okrenu prirodi sadašnjeg Kosova i da reše pitanje konačnog statusa u budućnosti. Dok se domaći i međunarodni politički akteri ne mogu složiti u vezi ovih širokih političkih pitanja, mnogi ljudi su, pokušavajući da vode normalan život, uhvaćeni u ispletenu birokratsku mrežu od strane političara. Pojedinci kojima trebaju identifikacioni dokumenti, putni dokumenti, izvodi rođenja, venčanja i smrti, itd, suočeni su sa dugim odlaganjima.. Od pojedinaca se može tražiti da budu prisutni za vreme raznih postupaka za podnošenje zahteva za dobijanje dokumenata, postavljajući prepreke za osobe koje ne žive u okolini kompetentne vlasti.

Za neke aspekte civilnog života, smatra se da spadaju pod ekskluzivnu vlast i kontrolu UNMIK-a sa malim ograničenjima koja su nametnuta na dostizanje prava, na primer dozvoljavajući nametanje novčane kazne i/ili krivične tužbe pojedincima koji žive na Kosovu, a koji su registrovali svoja vozila u Srbiji, da bi mogli slobodno da putuje u mnoge druge evropske zemlje koje ne priznaju registracije Kosova. Ta praksa je negativno uticala na biznis kao i na privatna lica.

Nerazvijena ekonomija i hronično niski standardi života

Na osnovu Programa razvoja Ujedinjenih Nacija, preko polovine ljudi na Kosovu žive u siromaštvu, a 12 % živi u krajnjem siromaštvu. Oko 90,000 ljudi na Kosovu, ostvarili su svoja prava na penzije, ali oni za sada ne primaju penzije. Postoji veoma ograničena finansijska podrška vlade za oko 29,000 osoba koje, na ovom posle ratnom području, ne mogu da rade zbog invalidnosti.

65% je nezaposlenosti na Kosovu. Neadekvatan sistem radne bezbednosti i nedostatak zaštite protiv dobne diskriminacije pri zapošljavanju, stvara disbalans u strogoj šemi socijalne pomoći, koju je stvorio UNMIK. I međunarodna administracija i novo osnovana lokalna vladina tela, za osnovni način javnog zapošljavanja, nude samo kratkoročne ugovore. Relevantna UNMIK uredba o zakonu o radu, posebno isključuje ove entitete iz rada samog zakona, što zaposlene ostavlja bez ikakve zaštite. Pojedincima koji su iznad određenog broja godina, ali i ispod 65 godina što je po statutu utvrđeno za penzionisanje, govori se da su oni

'previše stari' da bi dobili posao. Ostali su prisilno penzionisani sa 60 godina starosti. U isto vreme, vladajući sistem UNMIK socijalne pomoći, generalno smatra da je bilo koje domaćinstvo sa članom između 18 i 65 godina starosti, nepodesno za dobijanje pomoći, jer takav član porodice treba da radi. Ako domaćinstvo ima malu decu, i kada najmlađe ima pet godina, smatra se da porodica više ne treba socijalnu pomoć. Porodice koje žive u izolovanim zajednicama, a često sa članovima porodice koji su invalidi, smatraju se nepodesnim za dobijanje socijalne pomoći ukoliko poseduju auto. Na Kosovu je veoma ograničen saobraćaj i mali broj doktora u tim izolovanim zajednicama, obično ne dolaze na telefonske pozive.

Članovi zajednica manjina unutar i izvan Kosova

Situacija stanovnika Kosova koji nisu albanske etničke pripadnosti, i dalje je veoma teška. Mnogi od njih, posebno Srbi i Romi, ostaju izolovani u getima, i suočavaju se sa velikom opasnošću ukoliko rizikuju izlazak iz tih geta bez oružanog međunarodnog eskorta. Njihova krajnje ograničena sloboda kretanja ima ozbiljne posledice na sve aspekte normalnog života – mogućnost zapošljavanja, medicinsku brigu, škole, i generalno javne usluge. Snabdevanje tih geta javnim uslugama (struja, voda, itd), je na mnogo nižem standardu nego što je slučaj kod ostalog stanovništva.

Što se tiče povratka raseljenih lica u vezi sa konfliktom, a posebno članova nealbanskih zajednica koje su bile prisiljene da napuste Kosovo po završetku konflikta, fizička i ekonomska bezbedonosna situacija još uvek postavlja povratak na duže vreme kao neki udaljen cilj. U međuvremenu, privremeno raseljena lica u Srbiji žive u veoma lošim uslovima, koja su pogoršana njihovim nejasnim pravnim statusom.

U isto vreme, situacija manjinskih zajednica unutar i izvan Kosova je visoko politizovano pitanje. Sve strane tretiraju ove ljudi kao predmet političke debate, umesto kao predmet zakona, a što je inkompatibilno sa ljudkim pravima. Takav politički pristup je doveo do kontradiktorne politike koja ometa ne samo realizaciju političkog dnevnog reda, već i kapacitet pojedinaca u ostvarivanju njihovih prava. Na primer, UNMIK je odlučio da Srbi koji su kupili gradsku stambenu imovinu u vreme ranih devedesetih, ne moraju neophodno da se smatraju legitimnim vlasnicima, i da se imovina može vratiti Albancima koji su tu živeli ranije. Proces određivanja ko 'poseduje' tu imovinu je veoma dug. Dok se taj proces ne završi, raseljena srpska porodica neće imati ili znati da li će ikada imati mesto za život, ako se treba vratiti na Kosovo. Gde god ovakva politika može da ima određene političke predrasude, to stvara nepremostive prepreke Srbima koji žele da se vrate 'njihovim kućama' na Kosovu. Kao što je zabeleženo, UNMIK takođe može da ograniči pravo Srba, čije vlasništvo nad imovinom nije sporno, da prodaju iste, ograničavajući time u velikoj meri mogućnosti ovih vlasnika imovine da odrede njihove najbolje interese za budućnost.

Pitanja imovine

Na Kosovu, međunarodna zajednica je poduzela dug period razmatranja rezolucije o pitanju imovine, u interesima ispravljanja istorijskih pogrešaka koje potiču iz 1999, kako je prethodno pomenuto. Administrativno telo koje je osnovao UNMIK da bi se bavilo rešavanjem kompleksnih pitanja imovine (Stambeno imovinska institucija ili HPD), primilo je nekoliko hiljada aplikacija u kojima se zahteva vraćanje stambene imovine na Kosovu. Međutim, do danas, oni su uspeli da sprovedu u efekat samo nekoliko povraćaja. Na osnovu vlastite

kalkulacije HPD, ako nastave sa sadašnjim tempom rešavanja slučajeva, trebaće im preko šest godina da završe svoje slučajeve. Isto tako, slučajevi na koje su se oni fokusirali, su oni lakši slučajevi, gde su se obe strane dogovorile u vezi rešenja, slučajevi u vezi imovine koja nije zauzeta, i tako dalje. Ali, ako se čekanje od šest godina da bi se vratilo kući, može smatrati razumnim, brojka nije zasnovana na stvarnosti u odnosu na slučajeve koji ostaju da budu rešeni.

Predstojeća pitanja ljudskih prava

Od izbora u 2000, Savezna Republika Jugoslavija je napravila preokret u učestvovanju u režimu međunarodnih ljudskih prava, prihvatajući povećavanje broja spoljnih posmatrača i kontrole. U 2001, prihvatila je pravo individualne peticije Komiteta ljudskih prava, koja razmatra žalbe u sklopu međunarodne Povelje za civilna i politička prava. U toku sledeće godine, postaće član Veća Evrope i tako, u predstojećoj budućnosti, da bude predmet nadležnosti Evropskog suda za ljudska prava.

Ljudi sa Kosova mogu da dobiju malo, ako uopšte mogu, koristi od ovih ili sličnih pozitivnih događanja, jer Savezna Republika Jugoslavija je ta koja će biti obavezana ovim novim obavezama o ljudskim pravima, a ne Misija Ujedinjenih nacija na Kosovu ili druge vladine vlasti na Kosovu, od koje ni jedna ne može postati stranka u instrumentima o ljudskim pravima ili postati predmet spoljne kontrole tela koja su potpisnici povelje o ljudskim pravima ili pravosudnim mehanizmima. Ironično je da Ujedinjene Nacije, samoprozvani šampion ljudskih prava u svetu, svojim vlastitim postupcima stavlja ljude sa Kosova pod kontrolu UN, i tako ih sklanja od zaštite režima međunarodnih ljudskih prava, što se na prvo mesto postavilo kao obrazloženje UN angažovanja na Kosovu.

Očigledno je da je situacija ljudskih prava na Kosovu još uvek zabrinjavajuća. Nastavljanje sa propustima da se ova zabrinutost uputi, imaće negativne implikacije za ljude na Kosovu. Budućnost zaista izgleda beznadežna, i Kosovo se mora pripremiti da bude 'crna rupa ljudskih prava' u Evropi i svetu.

Aktivnosti i delovanja Ombudsperson Institucije

Pristup Ombudsperson Instituciji

Za vreme sadašnjeg izveštajnog perioda, Institucija je osnovala četiri male kancelarije za pružanje usluga pojedincima iz područja Mitrovice/Mitrovica, Peći/Peje, Prizrena/Prizren, i Gnjilana/Gjilan. Institucija u Prištini/Prishtine sa lokalnim pravnicima takođe obezbeđuje redovne usluge pojedincima koji su iz opština oko Prištine.

Ombudsperson je nastavio da održava redovne 'otvorene dane', praksu koja je predstavljena maja meseca 2001. Ovi Otvoreni dani, koji se održavaju svaki drugi četvrtak u glavnoj zgradi Institucije u Prištini/Prishtine, i jednom mesečno u pet regiona (gore navedeni, plus Đakovica/Gjakove), pružaju mogućnost članovima javnosti da se obrate direktno Ombudspersonu kako bi u tim razgovorima izneli slučajeve ili ostala pitanja od svog interesa.

Za vreme prijema na pedesetdva Otvorena dana koji su se održala u izveštajnom periodu, oko 1000 ljudi sastalo se sa Ombudspersonom.

UNMIK Uredba 2000/38 garantuje neposredan, direktan i poverljiv pristup Ombudspersona bilo kome ko je pritvoren na Kosovu. U proleće 2002, UNMIK zvaničnici uslovili su pristup Ombudspersonu u zatvor Dubrava, sa njegovim obezbeđivanjem obaveštenja u vezi bilo koje takve posete i to dvadesetčetiri sata unapred. Po obaveštenju u vezi ovog nezakonitog postupka, SPGS je objavio uputstvo da ne treba postavljati nikakvo ograničenje na pristup Ombudspersona bilo kom pritvorenom na Kosovu.

Opšti pregled slučajeva

Za vreme izveštajnog perioda, približno 2500 ljudi kontaktiralo je Ombudsperson Instituciju radi saveta i pomoći ili da ulože službene žalbe. Približno polovina kontaktirali su osoblje iz kancelarije u Prištini, uključujući i izvestan broj pojedinaca koji su se sastali sa predstavnicima Institucije za vreme posete Srbiji u maju 2002.

Od inauguracije Ombudsperson Institucije, 21. novembra 2000, uloženo je 590 službenih zahteva. Isto tako od početka rada Institucije, Ombudsperson je otvorio dvadesetčetiri *ex officio* istrage. Većina slučajeva koje je istražila Ombudsperson Institucija, odnosi se na pitanja imovine (vlasti oduzimaju ili oštećuju imovinu, poteškoće ostvarivanja pristupa imovini, itd), pitanja zaposlenja (prakse kod zapošljavanja, nepravedno otpuštanje, itd), pitanja poštenog suđenja (nedostatak pristupa sudu, prekomerna odlaganja u civilnom postupku, itd) ili pitanja nekažnjivosti (vlada nije uspela da istraži ili goni kriminal, itd) (vidi prilog 1).

Od individualnih zahteva koji su bili podneseni Ombudsperson Instituciji od vremena inauguracije, Ombudsperson je odbacio 55%, po raznim osnovama ili da nema nadležnost da istražuje žalbe koje su iznete ili zbog sličnih formalnih osnova. Takođe je zatvorio osamnaest slučajeva po osnovama da su izneti problemi rešeni, a dvadeset po osnovama da aplikanti nisu bili zainteresovani da nastave sa svojim žalbama.

Od 1. jula 2001. do 30. juna 2002, Ombudsperson je objavio dva Specijalna izveštaja, osam konačnih izveštaja u pojedinačnim slučajevima i devet konačnih izveštaja u vezi *ex officio* istraga (vidi prilog 3).

Za vreme izveštajnog perioda, Ombudsperson je uputio jedanaest zahteva UNMIK vlastima za preduzimanje privremenih mera. On smatra da su dva zahteva imala uspeha, dva su bila delimično uspešna i sedam nije bilo uspešno (vidi prilog 2).

Širenje aktivnosti

Prvu godinu delovanja Ombudsperson Institucija na Kosovu je dala rezultate u širenju aktivnosti koja su se zasnivale na punoj implementaciji mandata Institucije. Da bi se dodatno obezbedio bolji pristup za aplikante izvan Prištine (vidi gore), Ombudsperson je izvršio novu metodu u radu u smislu boljeg pristupa celokupne dokumentacije predviđene u postojećem mandatu. Ombudsperson je posebno povećao svoje kontakte sa vlastima a u ime pojedinaca ili grupe, koji se suočavaju sa poteškoćama nemogućim za rešavanje bez potrebe za širokim formalnim istragama (vidi prilog 4).

Krajem leta 2001, Ombudsperson je odigrao glavnu ulogu u vođenju pregovora sa srpskim zatvoreniciima koji su štrajkovali glađu, u zatvorskom centru u Mitrovici/Mitrovice. Međutim u proleće 2002, u sličnim okolnostima, UNMIK vlasti mu nisu odobrile pristup albanskim zatvoreniciima koji su bili u štrajku glađu u zatvoru u Dubravi, što je u direktnoj suprotnosti sa UNMIK Uredbom 2000/38 (vidi gore).

Za svo vreme izveštajnog perioda, Ombudsperson je pomogao i da se uspostave kontakti i da olakša komunikaciju između članova različitih etničkih zajednica na Kosovu, na primer između Albanaca i Srba u Devet Jugovića/Bardhosh, Kosovom Polju/Fushe Kosove, Orahovcu/Rahovec, i drugim zajednicama..

UNMIK Uredba 2000/38 poziva se na Ombudspersona da ponudi svoje dobre usluge u vezi slučajeva u kojima su uključeni pojedinci sa Kosova koji žive izvan teritorije. (vidi prilog 4 za izvode određene relevantne prepiske). Maja 2002, na poziv Projekta za civilna prava norveškog izbegličkog Saveta, koji je i ugostio posetu, Ombudsperson je zajedno sa drugim senior članovima Institucije, putovao u Srbiju, da bi posetio pojedince koji su raseljeni sa Kosova, predstavnike nevladinih organizacija angažovanih u radu na problemima sa kojima se suočava ovo stanovništvo, i vladine zvaničnike, uključujući predsednika Savezne Republike Jugoslavije i predsednikom Koordinacionog Centra za Kosovo.

Za vreme ovog izveštajnog perioda, Ombudsperson Institucija je iskoristila pomoć Ombudsmana Španije (da se organizuje medicinski tretman u Španiji za jednog stanovnika Kosova koji je povređen u nesreći, a gde je španski KFOR prihvatio odgovornost), Ombudsmana Belgije (da se započne postupak nadoknade u Belgiji u interesu preživelih članova porodice osobe koju je ubio belgijski KFOR), Ombudsmana Bosne i Hercegovine (da se pomogne osobi koja živi na Kosovu da ostvari invalidsku penziju), Ombudsmana Makedonije (da ostvari pomoć za osobu koja pokušava ostvariti makedonsko državljanstvo) i Ombudsmana Albanije (da istraži navode protiv članova Albanske službe bezbednosti i navode nepoštenog krivičnog postupka koji je sproveden u Albaniji.).

Za vreme ovog izveštajnog perioda, Ombudsperson je iskoristio svoje ovlašćenje da preporuči kompetentnim vlastima da nastave sa krivičnim postupkom u dve prilike. Ombudsperson je preporučio da javni tužilac započne krivičnu istragu protiv člana Policijske službe Kosova koji je navodno zlostavljao osobu pod njegovim nadzorom. Ombudsperson je takođe prosledio javnom tužiocu relevantne informacije u vezi navodne korupcije u Službi carine Kosova.

Aktivnosti pristupa i informisanja

Za vreme izveštajnog perioda, Ombudsperson i senior osoblje, posetili su sve opštine i enklave na Kosovu, sastajući se sa vladinim zvaničnicima, liderima zajednica i pojedincima. Za vreme tih sastanaka, Ombudsperson je obavestio učesnike o radu Ombudsperson Institucije i tražio njihovo mišljenje na probleme sa kojima su suočeni u njihovom svakodnevnom životu i radu. Ombudsperson se takođe sastao sa kosovskim političkim liderima da bi razgovarao o ulozi Ombudspersona u odnosu na novoformirane institucije privremene samouprave.

Oktobra 2001, Ombudsperson Institucija na Kosovu je postala član Instituta Evropskog Ombudsman. Tom prilikom, Ombudsperson je napravio prezentaciju za dvogodišnji rad Instituta u maju 2002.

Novembra 2001, Ombudsperson je prezentirao rad pred Stalnim Većem Organizacije za bezbednost i saradnju u Evropi.

Aprila 2002, Ombudsperson je prezentirao svoj rad na Konferenciji Ombudsmana Evrope.

Maja 2002, Ombudsperson Institucija je ugostila posetu Ombudsmana Albanije i njegovog osoblja, Kosovu.

Juna 2002, Ombudsperson je napravio njegovo drugo predstavljanje grupi reportera za demokratsku stabilnost Komiteta Ministara Veća Evrope (GREDS).

Finansijska podrška i podrška u naturi

Finansijska pomoć za Ombudsperson Instituciju za 2002, bila je obezbeđena od strane Konsolidovanog budžeta Kosova, Stalnog veća OSBE i sledećih bilateralnih donatora: Sjedinjenih Država, Švajcarske, Poljske, Danske, Švedske, Norveške, Francuske, Linhtenštajna i Turske.

Veće Evrope je Instituciji pružilo široku podršku, uključujući tehničku pomoć i obučavanje pravnog osoblja. Evropski sud za ljudska prava dozvolio je svom članu registra da Instituciji pruži pravne analize.

Fondacija otvorenog društva Kosova obezbedila je finansijsku podršku u vezi službenih putovanja lokalnog osoblja i za aktivnosti obuke.

OEBS kancelarija Demokratskih Institucija za ljudska prava (OSCE/ODIHR) podržala je posetu savetnika iz kancelarije Ombudsman Institucije Poljske.

Uz finansijsku podršku, Ombudsperson Institucija je od Vlade Švajcarske dobila kola i kancelarijsku opremu.

Ombudsman Albanije je pružio podršku osoblju Ombudsperson Institucije da naprave studioznu posetu Albaniji i da učestvuju na dve konferencije.

Marek Antoni Nowicki
Ombudsperson

Prilog 1: Statistički pregled slučajeva

21. novembar 2000. do 30. juna 2002.

PRIVREMENO REGISTROVANI SLUČAJEVI: 590

ETNIČKA PRIPADNOST APLIKANATA:

Albanska:	421
Srpska:	153
Ostali:	43

ODGOVORNE STRANE:

UNMIK:	277
KFOR:	63
Opštinske vlasti:	152
Ostali:	91

SLUČAJEVI PROGLAŠENI NEPRIHVATLJIVIM: 294

Ombudsperson ne može istražiti žalbe protiv odgovorne strane:	75
Aplikant je propustio da iskoristi ostale pravne lekove:	110
Činjnice ili konačna odluka pre 30.juna 2000:	40
Slučajevi bez osnova (bez odgovora na slučaj):	66
Tema materije nije u nadležnosti Ombudspersona:	3
Prekinuti slučajevi zbog drugih razloga za vreme postupka:	69

OTVORENE EX OFFICIO ISTRAGE:24

OBJAVLJENI KONAČNI IZVEŠTAJI:24

TEMA MATERIJE U SLUČAJEVIMA:

Prava vezana za imovinu: 236 (64 oduzimanje imovine/bez nadoknade; 45 oštećenja imovine/bez nadoknade; 33 neispalčivanje plate; 61 pristup domu ili drugoj imovini; 7 neispalčivanja penzija; 10 neuklanjanje nezakonitost stanara sa imovine; 16 ostali)

Prava vezana za zaposlenje: 132 (42 neuspeha zaposlenja na konkursu za zapošljavanje; 40 otpuštanja sa posla; 15 propusta za vraćanje na posao pre konflikta; 35ostali).

Prava poštenog saslušanja: 94 (29 pravo na sud (17 bez mogućnosti da se slučaj preda pred kompetentni sud; 8 neuspeha vlasti da izvrše sudsku naredbu ili presudu; 4 sud nije nezavistan i nepristrasan); 12 pitanja krivične procedure; 31 dug civilni postupak; 8 konflikt između HPD i sudova; 14 pošteno suđenje(ostali)).

Pravo na slobodu: 54 (8 bez naloga za hapšenje; 8 bez sredstava da se izazove zakonitost pritvora; 8 nisu brzo predani pred kompetentnu sudsku vlast; 4 bez oslobađanja na vreme koje je propisao sudija; 7 bez naloga za pritvaranje; 4 bez obaveštenja o optužbama; 15 ostali)

Nekažnjavanje: 45 (13 neuspeha adekvatne istrage navodnih kršenja prava na život; 4 neuspeha adekvatne istrage navodnog nečovečnog ili ponižavajućeg tretmana; 32 neuspeh u istraživanju kriminala koje se odnosi na pravo na bezbednost, pravo na poštovanje privatnog života, itd.)

Zloupotreba ovlašćenja: 40 (26 neuspeha administrativnih vlasti da odgovore na zahtev t; 8 samovoljnih ili diskriminatornih administrativnih odluka; 6 ostalo)

Pravo na socijalnu korist i /ili adekvatni životni standard: 25

Sloboda od nečovečnog i ponižavajućeg tretmana: 19

Pravo na poštivanje privatnog i porodičnog života: 12

Diskriminacija/Podjednaka zaštita: 11

Ostalo (pitanja koja nisu uključena u gornje kategorije i koje nisu spomenute manje od deset puta) : **63**

Prilog 2: Pregled zahteva za privremene mere

od 1.jula 2001. – 30.juna 2002

3.jul 2001: Zahtev SPGS-u da naredi upravniku "RMHK Trepča Kosovo pod UNMIK administracijom" da odmah prekine sa prodajom, zamenom ili drugim raspolaganjem olovnog kapitala (legure, mekog olova itd), vlasništva, koje čini predmet materije postupka protiv UNMIK odeljenja za trgovinu i industriju, koji je pred Privrednim sudom u Prištini . Zahtev ponovljen 3.aprila 2002.

(**Neuspešno:** bez odgovora.)

16.jul 2001: Zahtev SPGS-u da preduzme hitni postupak u obezbeđivanju adekvatne zaštite privatnih kapitala debala koje se nalaze blizu sela Banja i Priluzje. Zahtev ponovljen **24.septembra 2001.**

(**Uspešno:** 10.oktobra 2001, SPGS obavestio je Ombudspersona da su se glavni izvršni službenici u opštinama Vučitrn i Srbica, dogovorili da rade na poboljšanju ograničenja javnih i privatnih šuma u tim područjima i da intenziviraju saradnju sa KFOR-om i UNMIK policijom u vezi prometa drvene građe. SPGS je takođe uputio kosovske vlasti šumarstva u Mitrovici da obrate pažnju na zaštitu šuma u području i da prijave bilo koju ilegalnu seču. 11.marta 2002, UNMIK opštinski administrator u Srbici, obavestio je Ombudspersona u vezi postupka koji je praćen za potvrđivanje vlasništva šuma o kojima se radi, a da bi se bolje ograničilo nelegalno ulaženje i sečenje šuma.)

16.jul 2001: Zahtev SPGS-a da naredi opštinskim vlastima u Lipljanu da obezbede javnu zgradu u opštini za ispunjenje obrazovnih i bezbednosnih potreba za oko otprilike 250 srpskih učenika.

(**Delimično uspešno:**7.avgusta 2001, SPGS obavestio je Ombudspersona o poteškoćama u rešavanju ovog problema, napredak u pregovorima sa srpskim i albanskim zajednicama u zajednici i planovi za izgradnju škole za srpske studente za nekoliko meseci.)

21. januar 2002: Zahtev predsedniku opštinskog suda u Gnjilanu da obezbedi da se odluke i presude objavljene od strane suda pre konflikta 1999, saopšte relevantnim stranama. Zahtev je ponovljen **8.marta 2002.**

(**Uspešno:** U pismu primljenom krajem aprila 2002, direktor odeljenja pravosuđa dostavio je Ombudspersonu kopiju cirkulara, bez datuma, koji je poslat predsednicima svih sudovma na Kosovu, tražeći od njih da sprovedu reviziju svih sudskih dosijea koji sadrže presude ili odluke od 1999 ili od pre, a da bi se obezbedilo da sve takve presude ili odluke budu saopštene relevantnim stranama do 31.maja 2002.)

7.mart 2002: Pozivajući se na originalnu pozitivni postupak SPGS maja 2001, a u vezi iste materije, zahtevalo se od SPGS-a da suspenduej sprovođenje odluke opštinskog administratora u Glogovcu da sruši brojne imovine smeštene na glavnom putu opštine. Zahtev ponovljen **29.marta 2002. i 8. aprila 2002.**

(**Delimično uspešno:** 8.aprila 2002, SPGS obavestio je Ombudspersona o njegovim namerama da objavi izvršnu odluku o suspenziji svih rušenja imovine o kojoj se radi, do konačne odluke Vrhovnog suda, nego do završavanja Ombudspersonove istrage u slučaju.)

8. maj 2002: Zahtev upućen SPGS,da poduzme hitni postupak za obezbeđivanje zaštite privatnih voćnjaka smeštenih u selu Morin.

(**Neuspešno:** bez odgovora.)

Prilog 3: Izvodi izveštaja

IZVOD

Specijalni izveštaj Br. 4
O izvesnim aspektima
UNMIK Uredbe Br. 2001/18
o osnivanju Komisije za razmatranje pritvora u vezi
vansudskih pritvora zasnovanih po izvršnim naredbama (25. avgust 2001.)

12. septembar 2001.

Na kraju prethodnog izveštajnog perioda, Ombudsperson je objavio Specijalni izveštaj Br.3 o skladnosti lišavanja slobode pod ' Izvršnim naredbama' sa priznatim međunarodnim standardima (Specijalni izveštaj Br.3). U tom specijalnom izveštaju Ombudsperson je zaključio da lišavanje slobode, nametnuto 'Izvršnim naredbama' ili bilo kojom drugom formom izvršnog uputstva, dekreta ili odluke, objavljene od strane Specijalnog predstavnika generalnog sekretara Ujedinjenih nacija (SPGS), nije bilo usklađeno sa priznatim međunarodnim standardima. On je pronašao da takvo lišavanje slobode ne može da se smatra zakonitim u smislu stava 1 člana 5 Evropske Konvencije o ljudskim pravima, da nedostatak sudske kontrole nad lišavanjem slobode nametnutih izvršnim naredbama, sačinjavaju kršenje stava 3 i 4 člana 5 Konvencije i da nedostatak prinudnog prava na nadoknadu zbog nezakonitog lišavanja slobode, sačinjava kršenje stava 5 člana 5.

Ombudsperson je preporučio da SPGS mora **odmah** prekinuti sa praksom izdavanja izvršnih naredbi koje dovodi bilo kog pojedinca na Kosovu do lišavanja slobode. Ombudsperson je dalje preporučio SPGS da, najkasnije do **20. jula 2001.** sazove jedan ili više veća sastavljenih od međunarodnih sudija, koji bi na hitnoj osnovi razmotrili zakonitosti pritvaranja pojedinaca trenutno lišenih slobode po izvršnim naredbama, da se to razmatranje uskladi sa zahtevima člana 5 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson je takođe preporučio da SPGS treba da ispoštuje odluke o lišavanju slobode koje su donete od strane sudskog veća koje je sastavljeno u skladu sa preporukama.

Ombudsperson je takođe preporučio da SPGS, najkasnije do **31. avgusta 2001.** objavi Uredbu sa pravnim osnovama za zahteve nadoknade u vezi nezakonitog lišavanja slobode i da u tom pogledu napravi pravilan sudki postupak, da na dan stupanja na snagu, Uredbu prosledi na svim jezicima koji su u upotrebi na Kosovu. Ombudsperson je preporučio da nova Uredba treba da bude dostavljena svim osobama koje su bile lišene slobode po izvršnim naredbama izdanim od strane SPGS, kao i svim sudijama, sudskim službenicima ili drugim izvršnim sudskim vlastima na Kosovu.

25. avgusta 2001, SPGS je objavio UNMIK Uredbu 2001/18 o osnivanju Komisije za razmatranje pritvora za vansudske pritvore koji zasnovani po Izvršnim naredbama.

12.septembra 2001, Ombudsperson je objavio Specijalni izveštaj Br.4. na početku izveštaja, Ombudsperson je primetio da su neki aspekti UNMIK Uredbe 2001/18 očigledno imali nameru da upute interesovanja koja su se odrazila u jednoj od preporuka koje je Ombudsperson dao u Specijalnom izveštaju Br.3. Ombudsperson je međutim pronašao da UNMIK Uredba 2001/18 o osnivanju Komisije za razmatranje pritvora za vansudske pritvore zasnovane po izvršnim naredbama, nije sačinjavala adekvatan odgovor na preporuke sadržane u izveštaju u tom izveštaju. Ombudsperson je pronašao da se mehanizmi i postupci koji su uspostavljeni po Uredbi 2001/18, nisu pridržavali međunarodnih standarda o ljudskim pravima postavljenih u stavu 4 člana 5 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

U Specijalnom izveštaju Br.4, Ombudsperson je ponovio preporuke iz Specijalnog izveštaja Br.3.

Ombudsperson nije primio odgovore ni na Specijalni izveštaj Br. 3, kao ni na Specijalni izveštaj Br. 4.

IZVOD

Specijalni izveštaj Br.5
o izvesnim aspektima
UNMIK Uredbe Br. 2001/17
O registraciji ugovora o prodaji nekretnina u
specifičnim geografskim područjima Kosova (22. avgust 2001.)

29. oktobar 2001.

Ombudsperson je u ovom izveštaju zaključio, da UNMIK Uredba 2001/17 nije " u skladu sa zakonom" u smislu evropske konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson takođe zaključuje da se ograničavanje garantovanih prava koja su dozvoljena Uredbom, ne mogu smatrati " neophodne u demokratskom društvu" za zakonite državne ciljeve.

Ombudsperson dalje zaključuje da je UNMIK Uredba 2001/17 inkompatibilna sa članom 1 protokola 1 Konvencije, u tome da UNMIK može sprečiti pojedince od prodaje njihove imovine bez nadoknade za imovinu i člana 8 Konvencije i člana 2 protokola Br.4 Konvencije, u tome da UNMIK može da ograniči prava pojedincima u odabiru mesta njihovog doma. Ombudsperson je takođe pronašao kršenje člana 14, u tome da je Uredba zasnovana na nedopustivim podelama koje su zasnovane na etničkoj pripadnosti onih na koje se odnosi, i člana 18, u tome Uredba izaziva ograničenja prava u smislu da to nije dozvoljeno po Konvenciji.

Ombudsperson je preporučio da Specijalni predstavnik generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija, najkasnije do **15. novembra 2001.** treba da ukine UNMIK Uredbu 2001/17 i administrativno uputstvo 2001/16 koje je bilo izdano za sprovođenje, i da treba izdati novo administrativno uputstvo u kojoj objavljuje ništavnu bilo koju odluku o odbijanju registrovanja ugovora o prodaji nekretnina koje su donesene u skladu sa UNMIK Uredbom 2001/17 i/ili administrativnim uputstvom 2001/16.

U pismu od 17.aprila 2002, SPGS je opisao odredbe UNMIK Uredbe Br. 2001/17 i naveo da je bilo objavljeno 'nakon opširnih razgovora i konsultacija sa svima koji su bili zainteresovani u vezi negativnog efekta na demografski balans na Kosovu koji je rezultat nedobrovoljne ili na neki drugi neprikladan način, prodaje nekretnine manjinskih vlasnika.... da mi veoma pažljivo nadgledamo sprovođenje Uredbe i da ćemo poduzeti potrebne korake tamo gde je potrebno'.

(Vidi takođe Izvod slučaja ' Ex officio RegistarSKI Br. 24/2002 u vezi odbijanja UNMIK-a da registruje ugovore o prodaji stambene imovine u Lipljanu', podnavod stava 28.)

IZVOD

Avdi Behluli
protiv
Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu
(UNMIK)

12. septembar 2001.

Ombudsperson je, u ovom slučaju zaključio, da se lišavanje slobode aplikanta od 28. marta 2001. pa do dana objavljivanja ovog izveštaja, koji je nametnut na osnovu serije izvršnih naredbi SPGS, ne može smatrati zakonitim i da poništavanje odluke okružnog suda u Prištini, od strane SPGS, o oslobađanju aplikanta iz pritvora, nedostatak adekvatne proceduralne zaštite u izazivanju zakonitosti lišavanja slobode koja je nametnuta aplikantu na osnovu izvršnih naredbi, kao i nedostatak punovažnog prava na nadoknadu za nezakonito lišavanje slobode, dovode do kršenja nekoliko odredbi člana 5 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson takođe zaključuje da aplikant nije imao pravo na sud za određivanje njegovih građanskih prava na slobodu, i da je to kršenje njegovih prava po članu 6 stav 1 i da ne postoje okolnosti za razmatranje primenljivosti člana 15 Evropske Konvencije o ljudskim pravima u vezi činjenica u slučaju.

Ombudsperson je preporučio da SPGS, **najkasnije do 21. septembra 2001.** (zadnji radni dan pre isticanja izvršne naredbe od 24. avgusta 2001. o ovlašćenju nastavljenog pritvora aplikanta), sazove veće sastavljeno od međunarodnih sudija koji bi razmotrili, na hitnoj osnovi, zakonitost pritvora aplikanta, a da se razmatranja usklade sa zahtevima člana 5 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson takođe preporučuje da SPGS poštuje odluke o pritvoru ili oslobađanju aplikanta koje donese veće sastavljeno u skladu sa prethodnom preporukom.

Ombudsperson je takođe preporučio da SPGS, **najkasnije do 28. septembra 2001.** ispoštuje preporuke navedene u Specijalnom izveštaju Br. 3, a koje su i ovde naglašene, i da objavi Uredbu o pravnim osnovama za nadoknadu u vezi zahteva o nezakonitom lišavanju slobode i da u tom pogledu osnuje sistem pravilne sudske procedure i da na dan stupanja na snagu, prenese tu novu UNMIK Uredbu na sve jezike koji su u upotrebi na Kosovu.

Na ovaj izveštaj nije bilo odgovora.

IZVOD

Cele Gashi
protiv
Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu
(UNMIK)

12. septembar 2001.

Ombudsperson je, u ovom slučaju zaključio, da se lišavanje slobode aplikanta od 28. marta 2001. pa do dana objavljivanja izveštaja, koji je nametnut na osnovu serije izvršnih naredbi SPGS, ne može smatrati zakonitim i da poništavanje odluke okružnog suda u Prištini, objavljene dana 28. marta 2001, od strane SPGS, o oslobađanju aplikanta iz pritvora, nedostatak adekvatne proceduralne zaštite u izazivanju zakonitosti lišavanja slobode koja je nametnuta aplikantu na osnovu izvršnih naredbi, kao i nedostatak punovažnog prava na nadoknadu za nezakonito lišavanje slobode, dovode do kršenja nekoliko odredbi člana 5 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson takođe zaključuje da aplikant nije imao pravo na sud za određivanje njegovih građanskih prava na slobodu, i da je to kršenje njegovih prava po članu 6 stav 1 i da ne postoje okolnosti za razmatranje primenljivosti člana 15 Evropske Konvencije o ljudskim pravima u vezi činjenica u slučaju.

Ombudsperson je preporučio da SPGS, **najkasnije do 21. septembra 2001.** (zadnji radni dan pre isticanja izvršne naredbe od 24. avgusta 2001. o ovlašćenju nastavljenog pritvora aplikanta), sazove veće sastavljeno od međunarodnih sudija koji bi razmotrili, na hitnoj osnovi, zakonitost pritvora aplikanta, a da se razmatranja usklade sa zahtevima člana 5 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson takođe preporučuje da SPGS poštuje odluke o pritvoru ili oslobađanju aplikanta koje donese veće sastavljeno u skladu sa prethodnom preporukom.

Ombudsperson je takođe preporučio da SPGS, **najkasnije do 28. septembra 2001.** ispoštuje preporuke navedene u Specijalnom izveštaju Br. 3, a koje su i ovde naglašene, i da objavi Uredbu o pravnim osnovama za nadoknadu u vezi zahteva o nezakonitom lišavanju slobode i da u tom pogledu osnuje sistem pravilne sudske procedure i da na dan stupanja na snagu, prenese tu novu UNMIK Uredbu na sve jezike koji su u upotrebi na Kosovu.

Na ovaj izveštaj nije bilo odgovora.

IZVOD
Jusuf Velju
protiv
Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu
(UNMIK)

12. septembar 2001.

Ombudsperson je, u ovom slučaju, zaključio da se lišavanje slobode aplikanta od 28. marta 2001. pa do dana objavljivanja izveštaja, koji je nametnut na osnovu serije izvršnih naredbi SPGS, ne može smatrati zakonitim i da poništavanje odluke okružnog suda u Prištini objavljene dana 28.marta 2001., od strane SPGS, o oslobađanju aplikanta iz pritvora, nedostatak adekvatne proceduralne zaštite u izazivanju zakonitosti lišavanja slobode koja je nametnuta aplikantu na osnovu izvršnih naredbi, kao i nedostatak punovažnog prava na nadoknadu za nezakonito lišavanje slobode, dovode do kršenja nekoliko odredbi člana 5 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson je takođe zaključio da aplikant nije imao pravo na sud za određivanje njegovih građanskih prava na slobodu, i da je to kršenje njegovih prava po članu 6 stav 1 i da ne postoje okolnosti za razmatranje primenjivosti člana 15 Evropske Konvencije o ljudskim pravima u vezi činjenica u slučaju.

Ombudsperson je preporučio da SPGS, **najkasnije do 21. septembra 2001.**(zadnji radni dan pre isticanja izvršne naredbe od 24. avgusta 2001.o ovlašćenju nastavljenog pritvora aplikanta), sazove veće sastavljeno od međunarodnih sudija koji bi razmotrili, na hitnoj osnovi, zakonitost pritvora aplikanta, a da se razmatranja usklade sa zahtevima člana 5 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson takođe preporučuje da SPGS poštuje odluke o pritvoru ili oslobađanju aplikanta koje donese veće sastavljeno u skladu sa prethodnom preporukom.

Ombudsperson je takođe preporučio da SPGS, **najkasnije do 28. septembra 2001.** ispoštuje preporuke navedene u Specijalnom izveštaju Br. 3, a koje su i ovde naglašene, i da objavi Uredbu o pravnim osnovama za nadoknadu u vezi zahteva o nezakonitom lišavanju slobode i da u tom pogledu osnuje sistem pravilne sudske procedure i da na dan stupanja na snagu, prenese tu novu UNMIK Uredbu na sve jezike koji su u upotrebi na Kosovu.

Na ovaj izveštaj nije bilo odgovora.

IZVOD

Ex officio RegistarSKI br. 02/01
U vezi lišenja slobode A.P.L.

18. oktobar 2001.

Ombudsperson je u ovom izveštaju pronašao da zahtev UNMIK policije za pritvaranje A.P.L. za inicijalni period od 72 sata, nije bio 'zakonit' u smislu člana 5 evropske konvencije za ljudska prava, na nekoliko osnova. Na osnovu zakona koji se primenjuje, vlasti za sprovođenje zakona mogu pritvoriti osobu osumnjičenu da je počinila krivični prekršaj za početni period od 72 sata samo u izuzetnim okolnostima i dobro definisanim okolnostima. U roku od 24 sata, vlasti moraju pritvorenoj osobi dostaviti kopiju naređenja o pritvaranju, sa temom materije koja je opisana u zakonu koji se primenjuje. Pritvorena osoba ima pravo na sudsko razmatranje bilo koje takve naredbe, a u kratkom vremenskom roku, i u skladu sa postupkom koji je propisan u primenjivom zakonu. Ombudsperson je pronašao da nijedan od ovih zahteva nije ispunjen u vezi sa početnim pritvorom gđin-a A.P.L. Ombudsperson je takođe pronašao da se forme koje je UNMIK policija upotrebila za pritvaranje ne slažu sa primenjivim pravnim standardima. Ombudsperson dalje pronalazi da je propust vlasti da dovede gđin-a A.P.L. pred kompetentnu sudsku vlast u periodu između 31. januara i 5. februara 2001 dovelo do kršenja njegovih prava da bude doveden 'brzo' pred sudsku vlast, a kako je garantovano po stavu 3 člana 5 evropske konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson konačno pronalazi da je nedostatak za sprovođenje nadoknade za prekoračenje prethodno pomenutih prava, doveo do kršenja prava gđin-a A.P.L. po stavu 5 člana 5 Konvencije

Ombudsperson je preporučio SPGS da **najkasnije do 16. novembra 2001**, 1) omogući da sve forme ili drugi dokumenti koji sadrže naredbe, zahteve ili slična dela po kojima službe za sprovođenje zakona izvršavaju početno pritvaranje pojedinaca u sklopu krivičnih istraga ili postupaka, budu revizirani da bi se slagali sa domaćim i međunarodnim standardima; 2) da izda administrativno uputstvo ili drugi upotrebljivi administrativni akt koji se slažu sa reviziranim formama ili drugim dokumentima i da uputi sve službe za sprovođenje zakona i sve objekte pritvora na Kosovu da će garantovati akta sa relevantnim odredbama domaćeg zakona koji se primenjuje sa relevantnim međunarodnim standardima o ljudskim pravima; 3) da uputi odgovorne strane u školi kosovske policije da integrišu tačke koje su iznete u izveštaju u programu obuke za službu kosovske policije ili da revizira forme i/ili administrativne direktive ili uputstva na osnovu prethodnih preporuka; 4) sa uskladi sa preporukama postavljenim u specijalnom izveštaju Br.3 (29 jun 2001) i koje su ponovljene u specijalnom izveštaju Br.4 (12 septembar 2001) i izveštaje u slučajevima Cele Gashi, Jusuf Velu i Avdi Behluli (12 septembar 2001), da objavi uredbu sa postavljenim pravnim osnovama za nadoknadu za nezakonito lišenje slobode i 8 da osnuje sistem brzog sudskog postupka u vezi s istim; 5) da omogući upotrebu nove UNMIK uredbe na svim jezicima koji su u upotrebi na Kosovu, a posebno da je dobiju sve osobe koje su bile lišene slobode i svi sudski službenici i druge izvršne sudske vlasti na Kosovu.

Pismom, od 13. novembra 2001, SPGS je obavestio Ombudspersona da je osnovana Komisija za nadoknadu pogrešno optuženih i/ili pogrešno pritvorenih osoba, a po Cirkularu odeljenja pravde 2001/1, po kojem A.P.L. može da podnese zahtev za nadoknadu. SPGS je takođe priložio kopije pisama, sa datumom od 13. novembra 2001, koja su poslana sledećim osobama:

Komesaru UNMIK policije – zahtevajući da obrazac zahteva za pritvaranje bude izmenjen u smislu da se označi vreme kada je osoba lišena slobode, podsećajući Komesara na obavezu da pismeno obavesti pritvorenika o razlozima za njegovo ili njeno hapšenje ili pritvaranje i da ga dovede pred kompetentnu sudsku vlast u vremenskom periodu koje je propisano zakonom. SPGS je isto tako zamolio Komesara da istakne ove obaveze svim policijskim službenicima, te da ga obavesti o razlozima zbog propusta UNMIK policije da ispoštuje primenjivi zakon u slučaju A.P.L.

Direktoru UNMIK odeljenja za sudske poslove – zahtevajući informacije o neuspehu odgovornih vlasti da dovedu A.P.L. pred kompetentnu sudsku vlast u vremenskom periodu koje je propisano zakonom, kao i istražnog sudije u vezi obezbeđivanja razumnih osnova za pritvaranje A.P.L.

IZVOD

Ex officio registarski Br. 10/01

U vezi okolnosti koje se odnose na hapšenje i pritvaranje
osobe koja je pritvorena pod imenom Elion Kuci

1. oktobar 2001.

Ovaj slučaj se odnosi na navode da je osoba koja je pritvorena pod imenom Elion Kuci, bila zlostavljana za vreme hapšenja i pritvaranja, marta meseca 2001.

Ombudsperson nije pronašao nikakve ubedljive dokaze koji bi podržali navode i zbog toga zaključuje da nije bilo kršenja ljudskih prava ili zloupotrebe vlasti.

IZVOD

Ex officio Istraga Br.. 19/01
U vezi uklanjanja
Emrush Xhemajlija, Gafurr Elshanija i Sabit Gashija
sa liste kandidata za izbore novembra 2001

29. oktobar 2001.

Ombudsperson je u ovom slučaju zaključio, da je uklanjanje gđina. Emrush Xhemajlija, gđina Gafurr Elshanija i gđina. Sabit Gashija sa liste kandidata njihove političke partije, a za izbore 17.novembra 2001, za Skupštinu Kosova, dovelo do kršenja prava na slobodne izbore koje je garantovano po članu 3 protokola Br.1 evropske konvencije o ljudskim pravima, prava na poštovanje privatnog života koje je garantovano po članu 8 Konvencije, prava na pošteno saslušavanje u određivanju građanskih prava koje je garantovano po članu 6 Konvencije, prava na slobodu udruživanja koje je garantovano po članu 11 Konvencije i prava na efektivan pravni lek koje je garantovano po članu 13 Konvencije.

Ombudsperson je preporučio Specijalnom predstavniku generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija, da najkasnije do **2. novembra 2001**, vrati gđina. Xhemajlija, gđina. Elshanija i gđina. Gashija na listu kandidata za izbore 17. novembra 2001. za Skupštinu Kosova i da osigura na sve načine da ovi kandidati imaju obezbeđen isti status i garancije koje bi imali da nisu bili nezakonito uklonjeni sa spomenute liste.

U pismu od 13.novembra 2001, SPGS je naveo, između ostalog, sledeće:

... Situacija u regionu nastavlja da sačinjava pretnju međunarodnom miru i bezbednosti sa elementima sličnim javnom vanrednom stanju.... Ovo dopušta prihvatljiva i srazmerna odstupanja (obuhvaćenog) prava osoba da budu kandidati za izbore i druga određena prava koja ste spomenuli po osnovama važnosti bezbednosti

Ovo teško određivanje je bilo napravljeno posle opsežnih konsultacija sa ključnim članovima međunarodne zajednice koji su aktivno angažovani u UNMIK –u na Kosovu, i možete biti sigurni da preduzeti postupak ima njihovu potpunu podršku.

IZVOD

Registarski Br. 52/01
Hamdi Rashica
protiv
Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu
(UNMIK)

31.oktobar 2001.

Ombudsperson je u ovom slučaju konstatovao da je u decembru 2000, policajac UNMIK-a upotrebio prekomernu silu protiv aplikanta, i prouzrokovao mu povrede i prema tome kršio njegova prava da bude oslobođen lošeg tretmana kako je garantovano po članu 3 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson je takođe konstatovao kršenje aplikantovog prava na efektivan pravni lek po članu 13 Evropske Konvencije za ljudska prava.

Ombudsperson je preporučio da SPGS, najkasnije do **30.novembra 2001.** obezbedi da krivični postupci koji su počeli protiv policajca UNMIK-a koji je upotrebio prekomernu silu protiv gđina. Rashica, decembra 2000, gde god ima nadležnosti, omogući gđinu. Rashici identitet i nacionalnu pripadnost UNMIK policajca koji je upotrebio prekomernu silu protiv njega u decembru 2000, da omogući gđinu Rashici potpune informacije o načinima i mehanizmima pomoću kojih može da traži nadoknadu i/ili odštetu od odgovornog policajca i/ili od UNMIK-a, i da objavi Uredbu ili izda javni drugi važeći pravni akt kako bi obezbedio da svaki pojedinac nad kojim je bilo kršenja ljudskih prava ili kršenja ovlašćenja vlasti, a od strane osobe koja je u službenom sastavu Kosova, dobije ime, nacionalnu pripadnost i sve druge važne informacije o toj osobi, i da takođe na Kosovu, bude dostupan delotvoran pravni lek po značenju člana 13 evropske Konvencije o ljudskim pravima.

U pismu od 12. marta 2002, SPGS je naznačio da je poduzeo sledeće postupke:

- **skrenuo je pažnju izvršiocu dužnosti komesara UNMIK policije na slučaj, zahtevajući punu saradnju UNMIK policije u obezbeđivanju toga da može da se preduzme odgovarajući pravni postupak koji se odnosi na bilo koje krivične postupke koji bi mogli biti počinjeni**
- **zahtevao je pomoć od ZSPGS za policiju i pravosuđe u prosleđivanju slučaja međunarodnom javnom tužiocu**
- **prosledio je slučaj UNMIK-ovom odboru za razmatranje zahteva, na određivanje da li se aplikantu treba dodeliti nadoknada**

IZVOD

Registarski broj 122/01

Elife Murseli
protiv
Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu
(UNMIK)

10. decembar 2001.

Aplikant se u ovom slučaju žalio na propust odgovornih organa vlade da izvrše presudu opštinskog suda u Kačaniku u kojoj stoji, da je konkurs za mesto direktora u predškolskoj ustanovi ove opštine bio nepošten i poziva vlasti da ponovo procene kvalifikacije kandidata koji su bili na listi za posao. Presuda od 12. marta 2001. je postala konačna 10. aprila 2001.

Ombudsperson je zaključio da slučaj spada pod delokrug člana 6 Evropske Konvencije o ljudskim pravima, a u skladu sa pretežnim Evropskim pravnim standardima u vezi radnih sporova i sporova zapošljavanja koji obuhvataju nastavnike i drugo profesionalno osoblje obrazovanja u sklopu javnog sektora za zapošljavanje. Ombudsperson ja dalje zaključio da je izvršavanje konačne i obavezujuće presude suda deo prava na sud, a kako je garantovano članom 6 Konvencije. Ombudsperson isto tako zaključuje da tvrdnja o imunitetu ne može da služi za poništavanje osnovnih ljudskih prava i da se polje imuniteta koje je uspostavljeno UNMIK Uredbom 2000/47 ne može proširiti na predmet u ovom slučaju. Ombudsperson je konačno zaključio da trenutno na Kosovu ne postoji "vanredno stanje" koje bi moglo da opravda neko omalovažavanje prava na sud kako garantuje član 6, a u odnosu na zapošljavanje profesionalnog osoblja obrazovanja od strane vlasti. Iz tog razloga, propust UNMIK-a da izvrši konačnu odluku opštinskog suda u Kačaniku, dovodi do kršenja aplikantovih prava po članu 6 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

Ombudsperson ja preporučio SPGS da, najkasnije do **31. decembra 2001.**, uputi odgovorne vlasti obrazovanja na izvršavanje presude opštinskog suda u Kačaniku bez daljnjeg odlaganja.

U pismu od 29. januara 2002, SPGS je porekao bilo kakvu odgovornost UNMIK vlasti u vezi procesa zapošljavanja u ovom slučaju, a po osnovama, da rukovodstva vlade, koja su vodili proces, nisu imali kompetencije da to urade. SPGS je zaključio navodeći da, ' Gde ... sud podnosi presudu protiv strane nesposobne za izvršavanje postupaka određenih u presudi, UNMIK ne može da bude okrivljen za rezultat.'

Ombudsperson primećuje da je UNMIK izvršio direktnu kontrolu nad svim aspektima procesa zapošljavanja nastalih u ovom slučaju. Sva rukovodstva vlade su bila obavezna da sprovedu UNMIK legalne postupke, administrativna uputstva i ostalo kroz proces zapošljavanja. Potpisi UNMIK vlasti su zahtevani za naimenovanje uspešnih kandidata za mesto o kojem se radi.

Ombudsperson takođe primećuje da je mesto UNMIK-a tokom istrage ovog slučaja i kao što se odrazilo u gore pomenutoj prepisci, odrazilo se kao samovoljno i protivrečno ponašanje. U različitim delovima u domaćem legalnom postupku, UNMIK se pozvao na totalni imunitet u vezi legalnog procesa u smislu odbijanja učestvovanja. Nakon što je presuda postala konačna, UNMIK je uložio zahtev za ponavljanje postupka, odustajanjem od imuniteta koji su upotrebili. Međutim, kompetentni sud je odbio ovaj zahtev po osnovu da je prošao krajnji rok. UNMIK se žalio na tu odluku, objašnjavajući da nije istekao krajnji rok s obzirom na datum kada su oni primili presudu. Sud je odbio ovu žalbu, na osnovu toga da je presuda bila predata UNMIK-u, ranijeg datuma, za šta je sud obezbedio službenu dokumentaciju.

Nakon toga, direktor obrazovanja u Kačaniku je objavio odluku za izvršavanje presude (poništavajući naimenovanje koje je napravljeno u suprotnosti sa primenjivim zakonom o radu i pozivajući veće za zapošljavanje da ponovo razmotre aplikacije, u skladu sa presudom Opštinskog suda). Glavni međunarodni službenik UNMIK-ovog prelaznog administrativnog odeljenja za obrazovanje, nauku i tehnologiju je, međutim, uputio direktora obrazovanja u Kačaniku da ponovo postavi kandidata i da ne postupa dalje, sa obrazloženjem da ' bilo koji korak ponovnog otvaranja postupka selekcije ... spada pod nadležnost OON ', što je direktnoj suprotnosti sa mišljenjem SPGS koje je dao u svom službenom odgovoru na Ombudspersonov Izveštaj.

Presuda nije bila izvršena

Vezano za ovaj slučaj, Ombudsperson izražava svoju neprekidnu zabrinutost zbog negativnih efekata zbog totalnog imuniteta UNMIK-a na legalne postupke na Kosovu (vidi Specijalni izveštaj Br.1). S tim u vezi, Ombudsperson smatra da je produžavanje takvog imuniteta u vezi zapošljavanja učitelja u predškolskoj ustanovi, u suprotnosti sa zakonom koji se primenjuje na Kosovu, a odbijanje UNMIK-a da izvrši pravovaljanu presudu domaćih sudova u slučajevima zapošljavanja, takođe je u suprotnosti sa primenjivim zakonom na Kosovu, i ne može da bude predviđeno Rezolucijom 1244 saveta bezbednosti Ujedinjenih Nacija.

IZVOD

Ex officio registarski. 8/01/II
U vezi prava na život R.C.

29.januar 2002.

Ombudsperson je u ovom izveštaju pronašao da je istraga koja je vođena, od strane kompetentnih vlasti, a u vezi ubistva R.C. 3.februara 2000. propustila da ispuni zahtevanja člana 2 Evropske Konvencije o ljudskim pravima, koja garantuju pravi na život. U ovom slučaju, kompetentne vlasti nisu preduzele nikakve istražne postupke posle 11. septembra 2000.

Ombudsperson je primetio da član 2 Konvencije zahteva da država sprovodi efektivnu istragu kada je osoba ubijena kao rezultat upotrebe sile bez obzira da li su službenici države umešani u ubistvo ili ne. Efektivnost takve istrage treba da vodi do identifikacije i kažnjavanja onih koji su odgovorni. Obeležja takvih istraga treba da uključe takve postupke kao brzina i određena praćenja početnih istražnih koraka, kao što su ispitivanje osumnjičenih i svedok, pretraživanje prostorija i tako dalje. Ombudsperson je u tom pogledu naglasio da otežana ili čak opasna okolina za snage bezbednosti i policiju ne može da bude trajan izgovor za propust u pokretanju efektivnih istražnih mera.

U ovom slučaju, Ombudsperson je pronašao da su vlasti preduzele veoma ograničen postupak istrage uložile u vezi ubistva R.C. Isto tako je pronašao da kompetentne vlasti nisu ispitale pojedince čija su imena i adrese bile obaveštene ranije od strane svedoka i da od 11.septembra 2000nisu preduzete nikakve istrage. Iz tog razloga neadekvatnost istrage dovela je do kršenja prava na život koje je garantovano članom 2 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

Ombudsperson je preporučio da Specijalni predstavnik generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija, treba, **najkasnije do 1.marta 2002** da obezbedi da nadležne vlasti aktivnije pokrenu svoju istragu u vezi ubistva R.C. u smislu optuživanja i krivičnog gonjenja onih koji su odgovorni za ubistvo.

Na ovaj izveštaj nije bilo odgovora.

IZVOD

Ex officio registarski. 8/01/V
U vezi prava na život S.A.

29.januar 2002.

Ombudsperson je u ovom izveštaju pronašao da je istraga koja je vođena, od strane kompetentnih vlasti, a u vezi pucanja u S.A. 3.februara 2000. i njene naknadne smrti 4.februara 2000,propustila da ispuni zahtevanja člana 2 Evropske Konvencije o ljudskim pravima, koja garantuju pravi na život. U ovom slučaju, kompetentne vlasti nisu preduzele nikakve istražne postupke od 11. septembra 2000.

Ombudsperson je primetio da član 2 Konvencije zahteva da država sprovodi efektivnu istragu kada su osobe ubijene kao rezultat upotrebe sile bez obzira da li su službenici države umešani u ubistvo ili ne. Efektivnost takve istrage treba da vodi do identifikacije i kažnjavanja onih koji su odgovorni. Obeležja takvih istraga treba da uključe takve postupke kao brzina i određena praćenja početnih istražnih koraka, kao što su ispitivanje osumnjičenih i svedok, pretraživanje prostorija i tako dalje. Ombudsperson je u tom pogledu naglasio da otežana ili čak opasna okolina za snage bezbednosti i policiju ne može da bude trajan izgovor za propust u pokretanju efektivnih istražnih mera.

U ovom slučaju, Ombudsperson je pronašao da su vlasti uložile odgovarajuće napore na početku njihovih istraga u vezi ubistva S.A. ali i da su uložili manje napora u kasnijim meseci. Posebno je pronašao da važne informacije koje su dobijene na osnovu intervjua nisu bile praćenei da nisu preduzete nikakve istrage od 11.septembra 2000. Iz tog razloga Ombudsperson smatra da je neadekvatnost istrage dovela je do kršenja prava na život koje je garantovano članom 2 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

Ombudsperson je preporučio da Specijalni predstavnik generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija, treba, **najkasnije do 1.marta 2002** da obezbedi da nadležne vlasti aktivnije pokrenu svoju istragu u vezi ubistva A.S. u smislu optuživanja i krivičnog gonjenja onih koji su odgovorni za ubistvo.

Na ovaj izveštaj nije bilo odgovora.

IZVOD

Ex officio registarski. 8/01/IV

U vezi prava na život S.B.

29.januar 2002.

Ombudsperson je u ovom izveštaju pronašao da je istraga koja je vođena, od strane kompetentnih vlasti, a u vezi ubistva S.B. 3.februara 2000. propustila da ispuni zahtevanja člana 2 Evropske Konvencije o ljudskim pravima, koja garantuju pravi na život. U ovom slučaju, kompetentne vlasti nisu preduzele nikakve istražne postupke između 11. septembra 2000. i 3 decembra 2001.

Ombudsperson je primetio da član 2 Konvencije zahteva da država sprovodi efektivnu istragu kada su osobe ubijene kao rezultat upotrebe sile bez obzira da li su službenici države umešani u ubistvo ili ne. Efektivnost takve istrage treba da vodi do identifikacije i kažnjavanja onih koji su odgovorni. Obeležja takvih istraga treba da uključe takve postupke kao brzina i određena praćenja početnih istražnih koraka, kao što su ispitivanje osumnjičenih i svedok, pretraživanje prostorija i tako dalje. Ombudsperson je u tom pogledu naglasio da otežana ili čak opasna okolina za snage bezbednosti i policiju ne može da bude trajan izgovor za propust u pokretanju efektivnih istražnih mera.

U ovom slučaju, Ombudsperson je pronašao da su vlasti preduzele veoma ograničen postupak istrage uložile u vezi ubistva S.B. Isto tako je pronašao da kompetentne vlasti, u periodu od 11.septembra 2000. do 3.decembra 2001, nisu preduzele nikakve samostalne istražne akcije. Ombudsperson je smatrao da iako su postupci poduzeti posle 3.decembra 2001, imali nekog rezultata, praznina od petnaest meseci ne može da se smatra prihvatljiva. Iz tog razloga neadekvatnost istrage dovela je do kršenja prava na život koje je garantovano članom 2 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

Ombudsperson je preporučio da Specijalni predstavnik generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija, treba, **najkasnije do 1.marta 2002** da obezbedi da nadležne vlasti aktivnije pokrenu svoju istragu u vezi ubistva S.B. u smislu optuživanja i krivičnog gonjenja onih koji su odgovorni za ubistvo.

Na ovaj izveštaj nije bilo odgovora.

IZVOD

Ex officio registarski. 8/01/I
U vezi prava na život V.S.i V.N.

29.januar 2002.

Ombudsperson je u ovom izveštaju pronašao da je istraga koja je vođena, od strane kompetentnih vlasti, a u vezi ubistva V.S i V.N. 3.februara 2000,propustila da ispuni zahtevanja člana 2 Evropske Konvencije o ljudskim pravima, koja garantuju pravi na život. U ovom slučaju, kompetentne vlasti nisu preduzele nikakve istražne postupke između 11. septembra 2000. i 3 decembra 2001.

Ombudsperson je primetio da član 2 Konvencije zahteva da država sprovodi efektivnu istragu kada su osobe ubijene kao rezultat upotrebe sile bez obzira da li su službenici države umešani u ubistvo ili ne. Efektivnost takve istrage treba da vodi do identifikacije i kažnjavanja onih koji su odgovorni. Obeležja takvih istraga treba da uključe takve postupke kao brzina i određena praćenja početnih istražnih koraka, kao što su ispitivanje osumnjičenih i svedok, pretraživanje prostorija i tako dalje. Ombudsperson je u tom pogledu naglasio da otežana ili čak opasna okolina za snage bezbednosti i policiju ne može da bude trajan izgovor za propust u pokretanju efektivnih istražnih mera.

U ovom slučaju, Ombudsperson je pronašao da su vlasti uložile odgovarajuće napore na početku njihovih istraga u vezi ubistva V.S. i V.N. ali i da su uložili manje napora u kasnijim meseci. Isto tako je pronašao da kompetentne vlasti, u periodu od 11.septembra 2000. do 3.decembra 2001, nisu preduzele nikakve samostalne istražne akcije. Ombudsperson je smatrao da iako su postupci poduzeti posle 3.decembra 2001, imali nekog rezultata, praznina od petnaest meseci ne može da se smatra prihvatljiva. Iz tog razloga neadekvatnost istrage dovela je do kršenja prava na život koje je garantovano članom 2 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

Ombudsperson je preporučio da Specijalni predstavnik generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija, treba, **najkasnije do 1.marta 2002** da obezbedi da nadležne vlasti aktivnije pokrenu svoju istragu u vezi ubistva V.S. i V.N. u smislu optuživanja i krivičnog gonjenja onih koji su odgovorni za ubistvo.

U pismu od 12.marta 2002, SPGS je naveo da istraga UNMIK policije nije otkrila nikakav dokaz u vezi identiteta počinioca ili počinitelaca dva nerešena ubistva, koja su se dogodila 3.februara 2000, u Mitrovici, ali je policija ipak nastavila sa traženjem novih svedoka.

IZVOD

Registarski Br 361/01
Shefqet Maliqi
protiv
Misije Ujedinjenih Nacija na Kosovu
(UNMIK)

13. mart 2002.

Aplikant je u ovom slučaju naveo da je 1.maja 2002 bio maltretiran od strane policajca UNMIK-a, dok je bio u pritvoru u policijskoj stanici u Vitini, a što je u suprotnosti sa njegovim pravima po članu 3 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. UNMIK policija je u svom izveštaju u vezi unutrašnje istrage navoda, zaključila da je policajac UNMIK-a, dana 1.maja 2001, upotrebio prekomernu silu protiv aplikanta za vreme njegovog pritvora u policijskoj stanici u Vitini. Ombudsperson je iz tog razloga pronašao kršenje prava aplikanta da ne bude maltretiran, a kako je garantovano članom 3 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

Ombudsperson je takođe pronašao i kršenje aplikatovog prava na efektivni pravni lek, po članu 13 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson je naglasio da efektivni pravni lek za kršenja zabrane protiv maltretiranja zahteva 1) istragu u vezi navoda o maltretiranju, a koja vodi do identifikacije i kažnjavanja onih koji su za to odgovorni; 2) krivično gonjenje odgovornih po krivičnom zakonu; 3) da žrtva ima efektivan pristup svakom krivičnom istražnom postupku protiv službenika koji ga je maltretirao; 4) dostupnost postupka pomoću kojeg žrtva može da ostvari odgovarajuću nadoknadu.

Ombudsperson je takođe ponovio njegovu ozbiljnu i stalnu zabrinutost u vezi široke i nastavljene primenjivosti UNMIK Uredbe 2000/47, koja daje imunitet UNMIK –u i njegovom osoblju na Kosovu (uporedi Specijalni izveštaj Br.1) naglasio je da dvostruka politika Ujedinjenih Nacija o anonimnosti svojih međunarodnih policajaca i odbijanje da se identifikuje zemlja iz koje je policajac koji je prekršio prava, stvaraju plodnu okolinu za napredovanje ' stvarne nekažnjivosti'.

Ombudsperson je preporučio da Specijalni predstavnik generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija, treba **najkasnije do 12.aprila 2002**, da obezbedi da počnu krivični postupci protiv UNMIK policajca koji je upotrebio prekomernu silu protiv gđina. Maliqi u maju 2001, i da imaju nadležnost, da omogući gđinu. Maliqi identitet i nacionalnu pripadnost UNMIK policajca koji je upotrebio prekomernu silu protiv njega u maju 2001, da omogući gđinu. Maliqi potpune informacije o načinima i mehanizmima pomoću kojih može da podnese zahtev za nadoknadu i/ili odštetu, protiv odgovornog policajca i/ili UNMIK-a i da objavi Uredbu ili javno izda drugi merodavan pravni akt koji bi, bilo kojoj osobi koja trpi kršenja ljudskih prava ili zloupotrebe ovlašćenja od strane osobe koja deluje u službenom svojstvu Kosova, omogućio ime, nacionalnu pripadnost i druge informacije o toj osobi i da će imati, takođe na Kosovu, delotvoran pravni lek u smislu člana 13 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

U pismu od 19.marta 2002, SPGS je naznačio da je poduzeo sledeće postupke:

- skrenuo je pažnju Komesaru UNMIK policije, zahtevajući punu saradnju UNMIK policije u obezbeđivanju toga da može da se preduzme odgovarajući pravni postupak koji se odnosi na bilo koje krivične postupke koji mogu da budu počinjeni
- zahtevao je pomoć od ZSPGS za policiju i pravosuđe u prosljeđivanju slučaja međunarodnom javnom tužiocu
- prosledio je slučaj UNMIK-ovom odboru za razmatranje zahteva, na određivanje da li se aplikanti treba dodeliti nadoknada

U pismu od 29.aprila 2002, ZSPGS je naznačio da je prosledio slučaj međunarodnom tužiocu u Gnjilanu i da će obavestiti Ombudspersona o daljnjim razvojem zaključka istrage.

IZVOD

Ex officio RegistarSKI Br. 9/2000

U vezi procesa zapošljavanja u proleće 2001u policijsku službu Kosova u
Dardane, Kamenica

13.mart 2002.

Ovaj slučaj je u vezi navoda predstavljenih 19.februara 2001, u članu novina "Koha Ditore", da je obaveštenje o konkursu za zapošljavanje u policijsku službu Kosova bilo zbunjujuće i da je izvestan broj ljudi pretrpelo, kao rezultat toga, finansijske gubitke.

Ombudsperson je pronašao je obaveštenje o objavljivanju konkursa bilo jasno i da zbog toga nije bilo kršenja ljudskih prava ili zloupotrebe ovlašćenja.

IZVOD

Ex officio *registraski Br. 24/2002*
U vezi odbijanja UNMIK –a
da registruje ugovor o prodaji stambene imovine u Lipljanu

22. april 2002.

Ombudsperson je u ovom izveštaju pronašao, da je odbijanje UNMIK opštinskog administratora u Lipljanu da dozvoli opštinskom sudu da registruje ugovor o prodaji stambene imovine, shodno UNMIK Uredbi 2001/17 dovelo do kršenja sledećih ljudskih prava osoba na koje se odnosi: pravo na mirno uživanje imovine (član 1 dodatnog protokola Evropske Konvencije o ljudskim pravima); prava na poštivanje privatnog i porodičnog života i doma(član 8 Evropske Konvencije o ljudskim pravima); prava na odabir vlastitog mesta stanovanja(član 2 protokol Br.4 Evropske Konvencije o ljudskim pravima); prava na slobodu od diskriminacije (član 14 Evropske Konvencije o ljudskim pravima); i prava na slobodu od izazivanja ograničenja prava za druge svrhe od onih propisanih Konvencijom(član 18 Evropske Konvencije o ljudskim pravima). Izveštaj ponavlja zabrinutosti iznete u vezi sa Specijalni izveštajem Br.5 (vidi gore stav 12). Ombudsperson je pronašao da je implementacija Uredbe za koju je prethodno utvrđeno da je inkopatibilna sa priznatim međunarodnim standardima o ljudskim pravima isto tako čino zloupotrebu ovlašćenja od strane opštinskog administratora u Lipljanu/Lipljan.

Ombudsperson je preporučio da, **najkasnije do 31.maja 2002**, Specijalni predstavnik generalnog sekretara treba da ukine UNMIK Uredbu Br.2001/17 o registraciji kupoprodajnih ugovora nekretnina u specifičnim geografskim područjima Kosova (22.avgust 2001), da treba da ukine administrativnu direktivu 2001/16 koja implementira UNMIK Uredbu Br. 2001/17 o registraciji kupoporodajnih ugovora nekretnina u specifičnim geografskim područjima Kosova (19.oktobar 2001), da treba da ukine administrativnu direktivu 2002/4 koja implementira UNMIK Uredbu Br. 2001/17 o registraciji kupoprodajnih ugovora nekretnina u specifičnim geografskim područjima Kosova (28.februar 2002), treba da objavi novu administrativnu direktivu objavljajući nevažećom bilo koju odluku o odbijanju registracije kupoprodajnog ugovora nekretnina bilo gde na Kosovu, a kada je takva odluka donešena u skladu sa UNMIK uredbom Br. 2001/17 i/ili administrativnim direktivama 2001/16 ili 2002/4 i da obavesti sve sudove na Kosovu o ovim postupcima i treba da im da direktivu da registruju bilo koje ugovore o prodaji imovine koja nije bila registrovana zbog implementacije UNMIK Uredbe 2001/17.

U pismu od 22.maja 2002, SPGS je između ostalog naveo da 'Uredba ne krši ljudska prava pojedinaca. Obaveza je administracije da sprovodi Uredbu. Opštinski administrator u Lipljanu.... iz tog razloga ima opravdanje za sprovođenje Uredbe, i to ne može da se nazove zloupotreba vlasti.'

IZVOD

Registarski Br. 412/01
Muharrem Sadiku
protiv
Opštinskog suda u Gnjilanu

29.april 2002.

Ombudsperson je, u ovom slučaju zaključio, da je propust Opštinskog suda u Gnjilanu da saopšti odluku Okružnog suda od 19.janura 1999, aplikantu do 28.januara 2002, činilo kršenje njegovih prava na pošteno saslušanje u razumnom vremenskom roku, kako je garantovano stavom 1, član 6 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson dalje primećuje, da je nedostatak pravnog leka za kršenje prava na pošteno saslušanje u razumnom vremenskom roku, garantovano članom 6 Evropske Konvencije o ljudskim pravima, takođe dovelo do kršenja prava na efektivan pravni lek po članu 13 Konvencije.

S obzirom na kršenje člana 6 Konvencije, Ombudsperson je primetio da se dužina postupka u civilnom slučaju, normalno računa od vremena kada je iniciran sudski postupak do vremena kada je slučaj konačno određen i/ili kada je presuda izvršena. Ombudsperson je takođe primetio da, jedan od faktora koji treba uzeti u razmatranje kod određivanja razumne dužine postupka, je ponašanje kompetentnih administrativnih i sudskih vlasti. S tim u vezi, odgovornost je suda da organizuje svoj rad na način da pojedince obaveste o napredovanju i rezultatima u vezi njihovih slučajeva i to na vreme. U trenutnom slučaju, odluka Okružnog suda od 19.januara 1999 nije bila saopštena aplikantu sve do podne tri godine. Uzimajući čak u obzir i remećenje sudskog sistema koje potiče od konflikta iz 1999, aplikant je, sa završetkom konflikta, nastojao da dobije informacije u vezi statusa njegovog slučaja. Prekomerno odlaganje u obezbeđivanju aplikanta sa odlukom u vezi njegovog slučaja, može da se pripíše ekskluzivno na odgovornost sudskih vlasti. Zbog toga je to bilo kršenje prava na pošteno saslušanje u razumnom vremenskom roku koje je garantovano stavom 1 člana 6 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

S obzirom na kršenje člana 13 Konvencije, Ombudsperson je naglasio da je prekomerno kašnjenje administracije pravosuđa u pogledu toga da stranke nemaju pravni lek, čini pretnju vladavini prava u sklopu domaćeg pravnog poretka. On takođe pominje da je efekt člana 13 u tome da se zahteva odredbu domaćeg pravnog leka da se bavi sa materijom ' žalbe' po Konvenciji i da se dodeli prikladna olakšica. Svaki takav pravni lek mora biti efektivan u praksi kao i u zakonu. U vezi sa žalbom na nerazumno dug postupak, ' efektivan pravni lek ', po članu 13, trebao je da bude ili sposoban da spreči navedeno kršenje ili nastavljanje istog, ili da obezbedi adekvatnu nadoknadu za bilo koje kršenje koje se već dogodilo. Ombudsperson je primetio da nije postojao nijedan specifičan pravni način sa kojim bi se aplikant u ovom slučaju mogao žaliti na dužinu postupka bez izgleda za ostvarivanje preventivne ili nadoknađujuće olakšice. Zbog toga je bilo kršenja prava na efektivan pravni lek koji je garantovan članom 14 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

Ombudsperson je preporučio da Specijalni predstavnik generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija (SPGS), **najkasnije do 31.maja 2002**, objavi službeno uputstvo svim sudovima koji rade na Kosovu: 1) da naprave reviziju sudskih dosijea svih slučajeva za koje su donesene odluke i/ili presude u periodu od 1998. i 1999; 2) da dokumentuje saopštenje takvih odluka i presuda relevantnim stranama; 3) da završi ove zadatke u razumnom vremenskom roku, a u svetlu zahteva člana 6 Evropske Konvencije o ljudskim pravima. Ombudsperson je takođe preporučio SPGS da, istog dana, objavi Uredbu sa kojom obezbeđuje efektivan pravni lek u smislu člana 13 Evropske Konvencije o ljudskim pravima.

Na ovaj izveštaj nije bilo odgovora. Međutim, krajem aprila 2002, direktor odeljenja pravosuđa poslao je Ombudspersonu kopiju Cirkulara bez datuma, koje je bilo poslato predsednicima svih sudova na Kosovu, tražeći od njih da sprovedu reviziju svih sudskih dosijea koje sadrže presude ili odluke od 1999 ili od pre, a da bi obezbedili da sve sve te presude ili odluke saopšte relevantnim stranama, 31.maja 2002.

IZVOD

Ex officio registarski Br. 11/2001

U vezi navodne diskriminacije u dodeljivanju socijalne pomoći
d strane

Centra za socijalnu pomoć u Kosovo Polju /Fushe Kosove

3.jun 2002.

Ovaj slučaj je istraživao navode predstavljene u nedeljnim izveštaju (3. april – 9. april 2001.) odeljenja za ljudska prava/vladavinu prava OEBS Misije na Kosovu, (OMIK), da je Centar za socijalni rad u Kosovo Polju/ Fushe Kosove doveo sebe u diskriminatorni položaj u vezi dodeljivanja socijalne pomoći srpskim porodicama u opštini. Sadržaj žalbe se sastojao u tome da Centar za socijalnu pomoć nije obezbedio socijalnu pomoć nijednoj novoj srpskoj porodici za period od januara do marta 2001

Ombudsperson je pronašao da je broj srpskih porodica koje primaju socijalnu pomoć smanjen za 2%u relevantnom periodu. Međutim istrage Ombudspersona u vezi minimalnog smanjenja broja srpskih porodica koje primaju socijalnu pomoć u Kosovo Polju/ Fushe Kosove, nije otkrila nikakvu diskriminatornu politiku ili prakse koje bi dovele do tog smanjenja.

Iz tog razloga, Ombudspersonm je zaključio da nije bilo kršenja ljudskih prava ili zloupotrebe ovlašćenja.

Prilog 4: Izvodi odabranih pisama u kojima se traži pomoć ili usluga

(od 1.jula 2001. – 30.juna 2002.)

15.avgust 2001: Pismo komandantu KFOR multi nacionalne brigade Sever (Mitrovica) za podršku zahteva os dtrane direktora protvornog centra Mitrovica za brigadu Sever, za obezbeđivanje bilo kakve hitne medicinske nege potrebne za zatvorenike koji štrajkuju glađu.

U pismu od 17.avgusta 2001, komandant KFOR multi nacionalne brigade Sever (Mitrovica), obavestio je Ombudspersona da je davanje medicinskih usluga zatvorenicima bila odgovornost UNMIK-a, a ne KFOR-a On je Ombudspersonov zahtev prosledio kompetentnim vlastima UNMIK-a. Takođe je naznačio njegovu spremnost za obezbeđivanje hitne medicinske nege bilo kom od štrajkača kome je takva pažnja potrebna, a na zahtev odgovornog doktora UNMIK-a.

27.avgust 2001: Pismo upućeno SPGS u kojem se traži njegova pomoć za pojedince sa Kosova da ostvare pristup u njihovu finansijsku imovinu, koja se nalazi u Srbiji. **14.novembra 2001,** takođe je upućeno pismo SPGS, u kojem se zahteva njegova pomoć pojedincima kojima je potreban skup i hitan medicinski tretman, a za ostvarivanje pristupa finansijskim sredstvima koja se nalaze u "Jugobanci" u Beogradu uz ponavljanje opštih zabrinutosti koja su izneta u pismu od **27.avgusta 2001.**

U pismu od 28. marta 2002, SPGS je obavestio Ombudspersona o postupcima preduzetim za rešavanje hitnih pojedinačnih slučajeva u vezi kojih je on zatražio od kompetentnog tela na Kosovu (BPK) da deluje, i u vezi opštih pitanja o pristupu pojedinaca sa Kosova njihovim finansijskim sredstvima u Srbiji, a u vezi kojih je BPK održao nekoliko sastanaka sa kontra stranom u Srbiji. SPGS je dalje obavestio Ombudspersona o primenjivom zakonu SRJ koji upravlja isplatom strane uštedevine pojedincima čiji su računi zamrznuti 1999, ali naglašavajući da bi takva isplata sa računa koji se nalaze u " Jugobanci" mogla negativno uticati na štediše jer je sama bamnka pod prinudnom upravom.

31.oktobar 2001: Pismo UNMIK direktoru odeljenja za socijalnu pomoć u vezi isključivanja struje siromašnim pojedincima.

U pismu od 26.novembra 2001, direktor odeljenja za socijalnu pomoć obavestio je Ombudspersona o jednokratnoj "zimskoj" šemi isplate za sve korisnike Šeme socijalne pomoći (oko 56,000 porodica) i plan za predstavljanje šeme " vanrednih potreba" za porodice koje trebaju mali iznos novca za hitne slučajeve kao što je isključenje struje. Direktor je naveo da je Centralna fiskalna vlast odbila predlog odeljenja za socijalnu pomoć za uvođenje ograničenih ustupaka za osobe koje primaju socijalnu pomoć.

2.novembar 2001: Pismo upućeno šefu UNMIK odeljenja za transport u vezi popravke puta koji je u izuzetno lošem stanju a koje povezuje dvadeset sela u severno istočnom delu Podujeva, tražeći povoljno razmatranje zahteva stanovnika i opštinskih vlasti da se stavi prioritet na popravku puta.

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

11.decembar 2001: Pismo ministru finansija i ekonomije Vlade Srbije u kojem se traži njegova pomoć da izađe u susret stanovnicima Kosova za ostvarivanje pristupa njihovim uštedevinama u " Jugobanci" u Beogradu, a u svrhu plaćanja hitnog medicinskog tretmana.

U pismu od 8.januara 2002, Ministar finansija i ekonomije Vlade Srbije je obavestio Ombudspersona da je on ovaj predmet uputio Ministru ekonomije Savezne republike Jugoslavije.

4.januar 2002: Pismo šefu UNMIK odeljenja za javne službe u vezi nedostatka pijaće vode za stanovnike Hajredinaj četvrti u selu Koštova, opština Mitrovica.

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

8.januar 2002: Pismo upućeno zameniku SPGS za civilnu administraciju, gde se opisuju poteškoće sa kojima su suočeni nasilno penzionisani učitelji, preporučujući da se određeni postupci poduzmu radi popravljivanja njihove ekonomske situacije.

Sledeće pismo poslato je SPGS, dana **19.marta 2002.**

U pismu od 7.maja 2002, SPGS je razjasnio okolnosti koje okružuju gubitak poslova učitelja za vreme 2001 (uključujući one koje karakteristišu postupke nasilnog penzionisanja). Takođe je naveo da uloga UNMIK-a u sektoru obrazovanja nije išla do mere prihvatanja bilo kakvih pravnih ili finasijskih odgovornosti za obaveze ili odgovornosti koje se duguju zaposlenicima obrazovanja od prethodnog režima.

9.januar 2002: Pismo šefu UNMIK odeljenja za pravosuđe u kojem se moli da obezbedi da se nastavi rad na preko sto radnih slučajeva koji stoje nerešeni pred opštinskim sudom u Mitrovici, i to ili da se naumenuje kompetentni sudija na polju radnih odnosa ili da se slučajevi premeste u najbliži sud sa neophodnom kompetencijom.

U pismu od 4.juna 2002, direktor UNMIK odeljenja pravosuđa je obavestio Ombudspersona da je pet mesta za sudije u procesu popunjenja u opštinskom sudu u Mitrovici. Direktor je takođe dodao delu zakašnjenja i periode civilnih nemira koji su onemogućili sudije i/ili strane da prisustvuju sednicama suda. Saslušanja za 91 nerešenih slučajeva određeno je da se održi 27.juna 2002.

29.januar 2002: Pismo upućeno SPGS u vezi nedostatka pristupa albanaca sa Kosova njihovim civilnim dokumentima koji se nalaze u Srbiji.

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

29.januar 2002: pismo komesaru UNMIK policije u vezi uspostavljanja lokalne policijske stanice u Bardošu/Devet Jugovića. Slično pismo je poslato zameniku SPGS za policiju i pravosuđe, **28.februara 2002.**

U pismu od 11.marta 2002, zamenik SPGS za policiju i pravosuđe, obavestio je Ombudspersona da budžet za 2002. ne omogućava uspostavljanje policijske stanice u Bardošu/Devet Jugovića, ali da takva sugestija može biti razmatrana od strane policije u kontekstu budžeta za 2003.

30.januar 2002: Pismo saradnika direktora UNMIK odeljenja za javne usluge u vezi uzastopne nemogućnosti pojedinaca da ostvare svoje vozačke dozvole na Kosovu. Slično pismo je poslato 4.marta 2002, sa beleškom da su opštine počele sa izdavanjem vlastitih vozačkih dozvola.

U pismu od 20.marta 2002, glavni međunarodni službenik Prelaznog odeljenja za javne usluge, obavestio je Ombudspersona da je određen sveobuhvatni sistem treninga koji bi se održao u drugoj polovini 2002, a za ispitivanje izdavanja i potvrđivanja instruktora vožnje i/ili vozača, a da će javnost biti blagovremeno obavestena.

1.februar 2002: Pismo Komesaru UNMIK policije u vezi suspenzije dve osobe iz policijske škole Kosova i u vezi odbijanja da se dozvoli trećoj osobi da pohađa školu.

U pismu od 14.februara 2002, zamenik komesara policije za planiranje i razvoj, obavestio je Ombudspersona da su dva suspendovana lica ponovno zaposlena, bez negativnih efekata na njihovo starešinstvo, dok je treća osoba stavljena na sam vrh liste kandidata za sledeću nastavu u policijskoj školi.

5.februar 2002: Pismo upućeno UNMIK odeljenju pravosuđa gde se zahteva da se zatvorenik iz zatvora u Prištini premesti u zatvorski centar u Mitrovicu, kako bi se njegovom ocu omogućilo da ga poseti, a u isto vreme izražavajući zabrinutost u vezi poteškoća sa kojima su suočeni drugi članovi etničkih manjina koji žele da posete svoju rodbinu u zatvorima, te se preporučuje da takvi zatvorenici ili budu premešteni u zatvorske ustanove do koji se organizuju regularni konvoji, ili da se osnuju dodatni konvoji za ustanove gde to za sada nije učinjeno.

U pismu od 19.februara 2002, šef kazneno upravne divizije UNMIK-ovog odeljenja za pravosuđe, obavestio je Ombudspersona da je operativno i bezbednosno interesovanje predstavio nemogućim da se naredi premeštaj zatvorenika u mitrovicu i da je odgovornost za praćenje rodbine zatvorenika bila dodeljena UNMIK policiji.

5.februar 2002: Pismo upućeno direktoru UNMIK civilnog register u vezi civilne registracije osoba ispod 16 godina starosti i izdavanje putnih dokumenata za njih.

U pismu od 7.februara 2002, UNMIK civilni registar je obavestio Ombudspersona da je objavio uputstvo opštinskom centru za civilnu registraciju da počnu sa registracijom dece u svrhu izdavanja ličnih dokumenata i UNMIK putnih dokumenata.

5.februar 2002: Pismo UNMIK opštinskom administratoru u Prizrenu u vezi teških životnih uslova i lične bezbednosti starog Srbina koji živi sam u centru Prizrena.

U pismu od 20.februara 2002, UNMIK opštinski administrator u Prizrenu, obavestio je Ombudspersona o pomoći i uslugama koje su obezbeđene osobi pod brigom UNMIK-a, OEBS-a, UNHCR i KFOR-a, a navodeći nameru udvostručenja napora da mu se obezbedi da vodi normalan život. Ona je takođe navela da odgovornost njegove lične bezbednosti leži i na kompetentnim vlastima bezbednosti.

12.februar 2002: Pismo šefu UNMIK-a za socijalnu pomoć u kojem se ističu zabrinutosti u vezi šeme socijalne pomoći na Kosovu.

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

28.februar 2002: Pismo zameniku SPGS za policiju i pravosuđe u vezi internih istraga u vezi navoda da je UNMIK i/ili KPS policajac zlostavljao zatvorenike ili da su zloupotrebili svoje ovlašćenje, kao i u vezi odbijanja UNMIK-a da dozvoli predstavnicima Ombudsperson Institucije da imaju pristup relevantnim dokumentima, što je u suprotnosti sa UNMIK uredbom 2000/38.

U pismu od 11.marta, zamenik SPGS za policiju i pravosuđe, obavestio je Ombudspersona da bi policija obezbedila relevantne informacije ' dokle god to ne ugrožava daljnje istrage ili bezbednost i privatnost pojedinaca'. Takođe je naveo da je UNMIK sproveo reviziju svojih saglasnosti sa svojim obavezama po primenjivom zakonu i da bi obezbedili više detaljnijih informacija sa zaključkom razmatranja.

5.mart 2002: Pismo upućeno Regionalnog komandantu UNMIK policije za Prištinu u vezi odbijanja pristupa dokumentima i dosijeima Ombudsperson Instituciji, što je u suprotnosti sa UNMIK Uredbom 2000/38, kada se zahtevala informacija u vezi broja istraga o fizičkim napadima na određene pojedince i njihovu imovinu u Lipljanu.

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

8.mart 2002: Pismo upućeno direktoru UNMIK odeljenja za pravosudne poslove u kojem se preporučuje naimenovanje međunarodnog panela sudija za saslušanje žalbe u krivičnom slučaju koji je imao opširno medijsku reportažu zbog političke konotacije.

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

19.mart 2002: Pismo upućeno SPGS u vezi izbacivanja Rilindije i TAN novinskih kompanija iz njihovih prostorija u Prištini.

U pismu od 3.aprila 2002, SPGS je obavestio Ombudspersona da su prostorije o kojima se radi bile pod UNMIK administracijom od 1999. i da su dve novinske kompanije zamoljene da oslobode zgradu u 2000. i 2001., ali one to nisu učinile, a uz to im je ponuđena alternativna kancelarija i prostor za arhivu u obližnjoj zgradi. Ta zgrada je renovirana za upotrebu kao kancelarijski prostor za Privremene institucije samoupravljanja.

19.mart 2002: Pismo upućeno zameniku SPGS za policiju i pravosuđe sa molbom da ubrza uručivanje zahteva grupe studenata više škole za dobijanje UNMIK putnih dokumenata da bi im se omogućilo da učestvuju u akademskom programu u inostranstvu.

U pismu od 22.marta 2002, zamenik SPGS za policiju i pravosuđe, obavestio je Ombudspersona u vezi postupka koji je praćen za ostvarivanje ličnih karti i naknadnog dobijanja UNMIK putnih dokumenata. (Svi su studenti dobili potrebne papire i bili su u mogućnosti da učestvuju u programu.)

21.mart 2002: Pismo upućeno Komesaru UNMIK policije u kojem se moli da obezbedi osobi kopiju izveštaja UNMIK policije u vezi automobilske nezgode u kojem su učestvovali osoba i KFOR, da bi osoba mogla da započne razgovor sa svojom osiguravajućom kompanijom.

U pismu od 15.aprila 2002, Komesar UNMIK policije je obavestio Ombudspersona da ovo pitanje spada pod nadležnost KFOR vojne policije, i da se od njih može tražiti kopija izveštaja.

22.mart 2002: Pismo upućeno SPGS u kojem se izražava stav Ombudspersona u pogledu toga da sudovima koji sprovode krivični postupak na Kosovu, ne treba biti dozvoljeno da pokušaju da sprovode svoju nadležnost van Kosova. A kao deo takvih postupaka.

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

29.mart 2002: Pismo upućeno predsedniku Vrhovnog suda, gde se moli da za informacije u vezi preduzetih koraka u civilnom postupku s obzirom da nikakv postupak nije preduzet za veliki vremenski period.

U pismu od 3.maja 2002, direktor UNMIK odeljenja pravosuđa, prosledio je memorandum od 18.aprila 2002, od predsednika Vrhovnog suda, sa objašnjenjem da je kašnjenje u postupku slučaja prvenstveno nastalo zbog kašnjenja u naimenovanju sudije porotnika na sudu sve do 18.marta 2002. On je napomenuo da je očekivao objavljivanje odluke u roku od mesec dana od datuma njegovog memoranduma.

3.april 2002: Pismo upućeno direktoru 'Elektrokosova' (KEK) sa molbom kompaniji da obezbedi ne isključivanje struje za nezaposlene invalide zbog njihovog propusta da plate visoke račune.

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

28.maj 2002: Pismo upućeno SPGS sa molbom za njegovu intervenciju sa srpskim vlastima da se omogući pojedincima koji su ostvarili svoja prava na penziju na Kosovu, da ostvare svoje penzije. (Identičan zahtev je bio upućen prethodnom SPGS u dva navrata).

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

31.maj 2002: Pismo upućeno SPGS u kojem se izražavaju zabrinutosti u vezi odbijanja Direktora zatvora u dubravi da dozvoli predstavnicima Ombudspersona da posete zatvorenike bez obezbeđivanja dvadesetčetverosatnog obaveštenja, što je u suprotnosti sa UNMIK Uredbom 2000/38 o osnivanju Ombudsperson Institucije na Kosovu.

U pismu koje je Ombudsperson primio 18.juna 2002, SPGS obaveštava Ombudspersona da je Uredba poštivala i preporučila nekoliko načina za obezbeđivanja uslova da bi posete osoblja Ombudsperson Institucije zatvorskim ustanovama bile što lakše.

4.jun 2002: Pismo zameniku SPGS za policiju i pravosuđe, u kojem se izražava zabrinutost u vezi toga da je izbacivanje ili plansko izbacivanje Albanaca, koji su pre bili stanovnici Severne Mitrovice, da imovine koju su oni privremeno zauzeli u Prištini, dovelo do stvaranja porodica beskućnika, a zbog nemogućnosti vraćanja u severnu Mitrovicu.

Na ovo pismo nije bilo odgovora.

5.jun 2002: Pismo generalnom direktoru pošte i telekomunikacije Kosova (PTK), u kojem se traži da se važne informacije obezbede javnosti na oba jezika, albanskom i srpskom.

U pismu od 7.juna 2002, generalni direktor PTK je obavestio Ombudspersona da je budetsko ograničenje sprečilo davanje važnih informacija na srpskom, ali je predmet u procesu da bude ispravljen.

24.jun 2002: Pismo upućeno SPGS u vezi poteškoća sa kojima su suočeni pojedinci koji žive i rade izvan Kosova, a žele da ostvare UNMIK identifikacione kartice i/ili UNMIK putne dokumente, gde dugo odugovlačenje u procesu apliciranja za te dokumente plus zahtevanja ličnog prisustva od strane aplikanta, mogu da dovedu do gubitka poslova ili mesta boravka u inostranstvu ovih pojedinaca o kojima se radi.